

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

**GUIDELINES FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION IN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS PRACHAUPKIRIKHAN
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 1**

**BY
OHM OONNOM**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2024**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

โดย

โอม อ่อนน้อม

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

ผศ. ดร.ประยุทธ์ ชูสอน
ประธานกรรมการสอบ

ผศ. ดร.วัลลภา เกลิมวงศาเวช
กรรมการ

ผศ. ดร.จุลดิศ คัญทัพ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศ.ดร.สือจิตต์ เพ็ชรประสาน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
18 กันยายน 2567

Thesis entitled

**GUIDELINES FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION IN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS PRACHAUPKIRIKHAN PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA 1**

by

OHM OONNOM

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University
Academic Year 2024

Asst.Prof. Prayuth Chusorn, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Asst.Prof. Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member

Asst.Prof. Juladis Khanthap, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Prof. Suejit Pechprasarn, Ph.D.)
Dean of Graduate School
September 18, 2024

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ และคำชี้แนะแนวทางจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผศ.ดร.จุลดิศ คัญทัพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.ประยุทธ์ ชูสอน ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผศ.ดร.วัลลภา เกลิมวงศาเวช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครู สุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เมตตาแนะนำการทำงานโดยตลอด

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

และขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนมหบัณฑิตร่วมกันทุกคน ที่คอยให้กำลังใจพร้อมทั้งให้การช่วยเหลือสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้ประสบความสำเร็จ จนเกิดความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

โอม อ่อนน้อม
ผู้วิจัย

6205294 : โอม อ่อนน้อม
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
 หลักสูตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.จุลดิศ คัญทัพ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานซึ่งแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 310 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,687 โดยใช้ตารางคำนวณ Krejcie and Morgan (1970) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนที่ 1 คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์จากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพที่เป็นจริงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเป็นลำดับสุดท้าย 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้าน โดยมีประเด็นในการพัฒนาที่ได้จากการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนีสูงสุด 3 ลำดับของ แต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการพัฒนารวมประเด็นในการพัฒนาทั้งหมด 21 ประเด็น

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 183 หน้า)

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6205294 : Ohm Oonnom
 Thesis Title : Guidelines for Developing Academic Administration in Educational Institutions Prachaupkirikhan Primary Education Service Area 1
 Program : Master of Education in Educational Administration
 Thesis Advisor : Asst.Prof. Juladis Khanthap, Ph.D.

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the current conditions, desirable conditions, and needs for the development of academic administration in schools under the jurisdiction of the Prachaup Kiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, and 2) to propose guidelines for the development of academic administration in these schools. The research employs a mixed-method approach divided into two phases. The sample group consists of 310 school administrators, teachers, and educational personnel under the jurisdiction of the Prachaup Kiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, selected from a total population of 1,687 using Krejcie and Morgan's (1970) table. In the first phase, data were collected using a 5-point Likert scale questionnaire. The statistical methods used for data analysis include frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}). In the second phase, data were collected using semi-structured interviews with 5 school administrators.

The research findings indicate that: 1) the current conditions of academic administration in schools under the jurisdiction of the Prachaup Kiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 are at a high level overall, while the desirable conditions are at the highest level overall. The priority needs index (PNI_{modified}) ranks the top three needs as follows: research for educational quality improvement, development and use of educational technology media, and development of internal quality assurance systems and educational standards. 2) The guidelines for the development of academic administration in schools under the jurisdiction of the Prachaup Kiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 cover all seven aspects. Each aspect incorporates the top three development needs based on the highest PNI values, resulting in a total of 21 development issues.

(Total 183 pages)

Keywords: Guidelines for Developing, Academic Administration

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ฉ
บทที่ 1	บทนำ
	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	1
1.2	คำถามในการวิจัย
	4
1.3	วัตถุประสงค์การวิจัย
	5
1.4	ขอบเขตเนื้อหา
	5
1.5	กรอบแนวคิดการวิจัย
	6
1.6	นิยามศัพท์เฉพาะ
	7
1.7	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย
	10
บทที่ 2	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
	12
2.1	แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน
	13
2.2	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
	21
2.3	แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา
	52
2.4	หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
	53
2.5	บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
	61
	เขต 1
2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	70
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	72
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	77
4.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	79
4.4 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1	93
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	106
4.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	124
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	138
5.1 สรุปผลการวิจัย	139
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	144
5.3 ข้อเสนอแนะ	149

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	152
ภาคผนวก	161
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	162
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง	170
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	174
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	180
ประวัติผู้วิจัย	183

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	40
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามอำเภอ	71
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	77
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 1 ภาพรวม	79
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร	81
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการ เรียนรู้	82
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 1 ด้านการวัดผลการ ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	84
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	86
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8	89
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศ การศึกษา	
4.9	91
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	
4.10	93
ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม	
4.11	95
ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร	
4.12	96
ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	
4.13	97
ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	
4.14	99
ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.15 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	100
4.16 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา	102
4.17 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	103
4.18 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร	107
4.19 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	110
4.20 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	112
4.21 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	115
4.22 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.23 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา	119
4.24 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	122
4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	125

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคสมัยที่โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดประตูสู่ความสำเร็จและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคม อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาหลายแห่งยังคงเผชิญกับความท้าทายในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษาที่ผู้เรียนได้รับ โดยเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4) นั้นได้มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเพื่อปรับปรุง พัฒนาระบบการศึกษาไทยให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยเน้นเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคน พัฒนาคุณภาพการสอนและกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมความเป็นอิสระของสถานศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งหวังให้การศึกษาดตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคนในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้กำหนดไว้ว่า การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกกระดับ จัดโครงสร้างการจัดการการศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และให้เอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาคทั่วถึง และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับสถาบันการศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศ ปฏิรูปการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา รวมทั้งมีการปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ ตลอดจนมีการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ในการจัดการเรียนการสอนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่

สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2566)

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จึงได้มีกระบวนการดังนี้ 1) ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจ และบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาช่วยทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษารองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล 2) ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงาน/โครงการ แบบร่วมมือและบูรณาการ ที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้ง กระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น 3) ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะ และความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล 4) ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึง การจัดการศึกษาเพื่อคุณภาพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) และจึงได้กำหนดแนวทาง ในการพัฒนาดังนี้ คือ 1) ในระดับผู้เรียน เช่น ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้นช่วยสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความหลากหลาย สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ 2) ในระดับครู/อาจารย์ผู้สอน เช่น สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย และมีสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทำให้กระบวนการสอนสะดวกยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการ สอนได้อย่างเต็มที่ 3) ในระดับสถานศึกษา เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา รวมไปถึงระบบการบริหารงาน เอกสารต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ และ 4) ในระดับส่วนกลางกระทรวงศึกษาธิการ เช่น ผู้บริหารและบุคลากรภายในกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากในภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาได้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่มุ่งให้

สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และมีการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายการบริหารงานวิชาการนี้เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทำงาน การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนด รวมถึงการวิเคราะห์และสรุปผลการทำงานเพื่อรายงาน การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาต่อไป ทั้งนี้ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และความเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบของครูแต่ละคนปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงการวัดผล ประเมินผล และเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ เน้นที่จะนำมาเป็นนโยบายในการจัดการศึกษาหลัก โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือของการบริหารงานวิชาการ โดยการบริหารงานวิชาการแต่ละงานตามขอบข่ายประกอบ มีขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การคิดวิเคราะห์เนื้อหาของงานที่จะดำเนินการ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนงาน หรือโครงการที่กำหนด การวิเคราะห์และสรุปผลการทำงานเพื่อรายงานและการนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาต่อไป โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือของการบริหารงานวิชาการ และการให้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ (ศรีนัยภัทร์ ไตรสุวรรณ, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด จำนวน 118 โรงเรียน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ และได้กำหนดในแผนพัฒนาการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อตอบสนอง กลยุทธ์ที่ 3 ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จึงได้กำหนดตัวชี้วัดสำคัญไว้ว่า สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างนวัตกรรมการบริหาร เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครู ให้เข้าถึงแพลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน การวัด ประเมิน และพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้เป็นรายบุคคล สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ในส่วนของกลยุทธ์ที่ 4 ว่าด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ระบุแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ ต้องพัฒนา/ส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ เช่น ปพ. Online / ระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหาร

จัดการของสถานศึกษา / ระบบ HRMS / ระบบการรายงานผลการเรียน รายบุคคล (School MIS) / ระบบข้อมูลสิ่งก่อสร้าง (B-Obec) / ระบบข้อมูลครุภัณฑ์ (M-Obec) และการให้บริการอื่น ๆ ให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยี การใช้โครงข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้อุปกรณ์ด้าน ICT และการพัฒนา Software อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมการใช้ระบบบริหารด้านการจัดการศึกษาพื้นฐานที่ดี สำหรับสถานศึกษา ให้เป็นระบบเดียวเพื่อลดภาระงานครู ลดความซ้ำซ้อนของระบบงานและการจัดเก็บข้อมูล ส่งเสริมสถานศึกษาจัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในทุกระดับและเพียงพอ ต่อความต้องการของการดำเนินงาน โดยวิธีการสนับสนุนจากส่วนราชการและ ภาคีเครือข่าย เพื่อรองรับการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และมีสมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ Digital Literacy ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์และปรับปรุงคุณภาพการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนที่สังกัดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การศึกษานี้จะเน้นการสำรวจว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความรู้ความเข้าใจ และมีการนำเทคโนโลยี หรือรูปแบบการบริหารอื่น ๆ มาใช้ในการบริหารงานวิชาการในระดับใด โดยผลการศึกษานี้จะถูกนำมาใช้เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีความทันสมัยและมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

1.3.2 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

1.4 ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านตัวแปร ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตประชากร ตามลำดับ ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ได้จากตารางสังเคราะห์ 7 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 6) ด้านการนิเทศ การศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

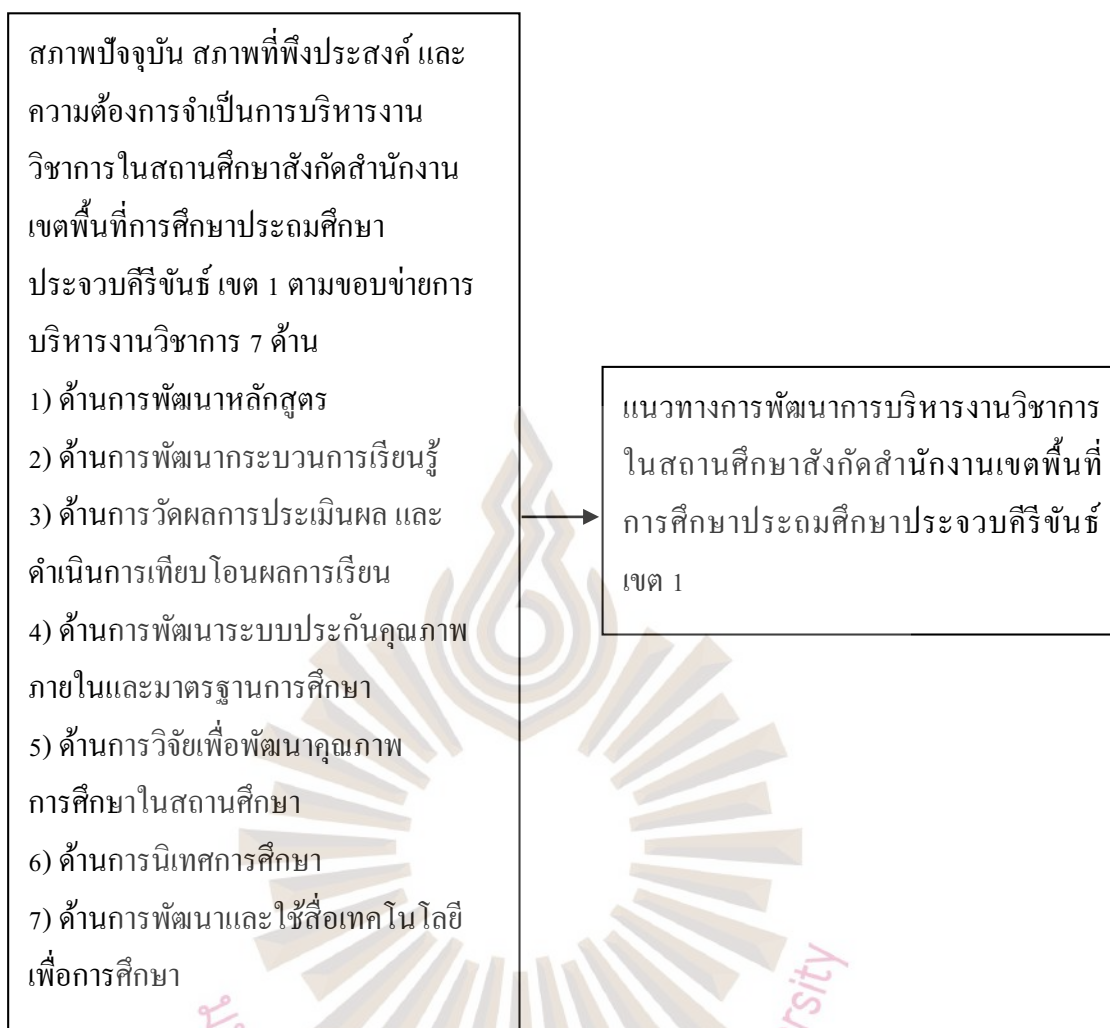
ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้มี ดังนี้

1) ประชากรที่ใช้ ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 118 โรงเรียน จำแนกเป็น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวนโรงเรียน 35 โรงเรียน อำเภอทับสะแก มีจำนวนโรงเรียน 25 โรงเรียน อำเภอบางสะพาน มีจำนวนโรงเรียน 36 โรงเรียนและอำเภอบางสะพานน้อย มีจำนวนโรงเรียน 22 โรงเรียน รวมจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสิ้น 1,687 คน

2) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งมีจำนวน 118 โรงเรียน โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ แล้วทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยมีขอบข่ายงานวิชาการ 17 ข้อ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ด้านที่เห็นว่าการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ มีส่วนสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลการประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้ ดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยให้ความหมายนิยามศัพท์ไว้ดังนี้

การบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เงินทุน ข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยี และกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการตัดสินใจ การวางแผน การควบคุม การประสานงาน การแก้ปัญหา การสร้างแรงจูงใจ การพัฒนา การสื่อสาร และความเป็นผู้นำ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน กระบวนการนี้รวมถึงการวางแผนและจัดทำแผนการทำงานทางวิชาการ การพัฒนาครูในการเรียนรู้และการจัดการสอน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การประสานงานกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ ออกแบบ ปรับปรุง หรือสร้างหลักสูตรใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดงาน และเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงบริบทของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างสภาพแวดล้อม ใช้เทคโนโลยี พัฒนาผู้สอน และวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปใช้จริงได้

ด้านการวัดผลการประเมินผล หมายถึง กระบวนการเก็บ วิเคราะห์ ตีความ และสรุปผลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด นำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินใจในเชิงการศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อประเมิน ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นไปที่ การพัฒนาระบบ การกำหนดมาตรฐาน กลไก และกระบวนการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ใช้เพื่อสืบค้นหาความรู้ในด้านการศึกษา การศึกษาในที่นี้อาจหมายถึงการเรียนการสอนทั่วไปหรือการพัฒนากระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ เช่น การศึกษาของเด็ก การศึกษาในระดับมัธยมหรือการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย การวิจัยทางการศึกษามุ่งสืบค้นความรู้ในด้านนี้เพื่อเข้าไขปัญหา ทดลองหา

ทางแก้ไข หรือพัฒนาวิธีการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ซึ่งอาจเป็นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน นโยบายการศึกษา หรือปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู การวิจัยทางการศึกษามักมุ่งเน้นการสร้างความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในท้องถิ่นหรือระดับทั่วประเทศ โดยใช้วิธีการวิจัยและการสืบค้นข้อมูลที่เป็นระบบและมีความเชื่อถือได้ เพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ต่างๆ ในสถานศึกษา องค์กร หรือชุมชนต่างๆ แก่ผู้เรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับบุคคล ระดับองค์กร หรือระดับระบบการศึกษาทั้งหมด

ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้การชี้แนะ ช่วยเหลือ สนับสนุนครู หรือนุเคราะห์ทางการศึกษาโดยผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษามุ่งสนับสนุน กระตุ้น และช่วยเหลือในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆ อย่างเต็มศักยภาพ โดยการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยมุ่งสู่การส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอนและการเรียนรู้ โดยการนิเทศการศึกษานั้นมักจะเน้นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการศึกษาอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มที่ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษาและคุณภาพของระบบการศึกษาโดยรวมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การออกแบบ คัดเลือก คัดแปลง หรือสร้างสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ประกอบการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งสื่อการสอน เทคโนโลยีการศึกษา นวัตกรรมการสอน เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการสอน เน้นการใช้งานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอน

แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวทางที่มุ่งสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสังคม โดยมุ่งเน้นการขยายทางเลือก เสรีภาพ และขีดความสามารถของประชาชน ไม่เพียงในด้านเศรษฐกิจ แต่ครอบคลุมถึงการศึกษา สุขภาพ และสิทธิ

มนุษย์ชน รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ เพื่อให้สามารถบรรลุคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเต็มตามศักยภาพของตน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีพื้นที่ครอบคลุม 4 อำเภอทางตอนใต้ของจังหวัด ได้แก่ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน 118 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวนโรงเรียน 35 โรงเรียน อำเภอทับสะแก มีจำนวนโรงเรียน 25 โรงเรียน อำเภอบางสะพาน มีจำนวนโรงเรียน 36 โรงเรียนและอำเภอบางสะพานน้อย มีจำนวนโรงเรียน 22 โรงเรียน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.7.1 ได้นำสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มาใช้ในการวางแผนพัฒนาหรือแก้ปัญหา

1.7.2 ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 หัวข้อ ดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน

- 2.1.1 ความหมายการบริหาร
- 2.1.2 ความหมายการบริหารสถานศึกษา
- 2.1.3 ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

- 2.2.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ
- 2.2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ
- 2.2.3 กระบวนการของการบริหารงานวิชาการ
- 2.2.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

- 2.3.1 ความหมายการพัฒนา

2.4 หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

- 2.4.1 ความหมายและความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.4.2 การจัดลำดับความสำคัญการประเมินความต้องการจำเป็น

2.5 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.6.1 งานวิจัยในประเทศ
- 2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน

2.1.1 ความหมายการบริหาร

ชนิดา ปากหวาน (2565) ได้กล่าวถึง การบริหารไว้ว่า การบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินกิจการต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตร่วมกันอยู่ได้อย่างผาสุกและยังเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสังคมในอีกมิติหนึ่งด้วยเช่นกัน

ภัทรวรรณ ประโลม (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจัดการเพื่อให้ภาระงานต่าง ๆ เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ การบริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความเจริญขององค์กรในทุกมิติ และยังเป็นปัจจัยหลักที่ชี้ให้เห็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพ หรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน และเป็นการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีคนร่วมงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีการตั้งวัตถุประสงค์เป้าหมาย และวางแผนการดำเนินงาน โดยอาศัยความร่วมมือ ตลอดจนการประสานงานระหว่างกันจากคนทุกฝ่าย ด้วยการบริหารอย่างมีแบบแผนและมีระเบียบวิธีในการปฏิบัติงาน การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

เสรี ภัคดี (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดองค์กร การสั่งการและการควบคุมสมาชิกองค์กรและการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

พัชญ์พิชา จันทา (2563) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานของกลุ่มคนในองค์กรอย่างมีระบบ โดยมีบทบาทหน้าที่ต่อองค์กรอย่างชัดเจนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการปฏิบัติงานเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุพา พรหมแย้ม (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อความสำเร็จร่วมกัน โดยยึดหลักประหยัดและประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล องค์กร หรือประเทศชาติ โดยมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ กลุ่มบุคคล

ทุน ทรัพยากร และกระบวนการทำงาน ซึ่งรวมถึงการบริหารราชการและการบริหารธุรกิจด้วย โดยผ่านหน้าที่หลัก คือ การวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำ และการควบคุมให้ทำงานบรรลุจุดประสงค์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สุวรรณรนา นาทอง (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารงานใดๆ ที่องค์กรได้ใช้ทรัพยากรซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้ หรือ ศิลปะและกระบวนการการกระทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้โดยใช้คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ การกระทำนั้นๆ จะเป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีการดำเนินการเพื่อให้ คงอยู่ มีการวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ การควบคุม และการกระทำที่ทำให้เกิดการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมีระบบแบบแผน

เพ็ญพิศ ผาพองขุน (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จและเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า การบริหารมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยก่อให้เกิดการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจเป็นการจุดประกายให้มีการเริ่มต้นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการดำเนินการตามลำดับเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลในงานนั้น เนื่องด้วยผู้ปฏิบัติงานได้มองเห็นคุณค่าของการบริหาร

ปณิดา ทองผาสุภา (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึงกระบวนการของผู้บริหารที่ต้องใช้เทคนิค การวางแผน และภาวะผู้นำในการบริหารงาน ตลอดจนการบริหารทรัพยากร เพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมาย

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งมีบุคคลและหรือกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร

ธัญดา ขงยศยิ่ง (2560) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารเป็นงานของหัวหน้าหรือผู้นำที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีคนหมู่มากอยู่รวมกันและร่วมกันทำงาน เพื่อ

วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลและได้ประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บริหารใช้กระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์ (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้กระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สมศรี พิมพ์พิพัฒน์ (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การและใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ การใช้ทรัพยากรร่วมกันของทุกคนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สามารถใช้แทนกันได้ทั้งในทางรัฐกิจและธุรกิจ อาจพิจารณาความหมายได้เป็น 2 ประการ คือ ประการที่ 1 พิจารณาในแง่ของความเป็น สาขาวิชาการที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administration as a Field of Study) ตรงตามความหมายของคำว่าการศึกษาการบริหารงาน และอีกประการหนึ่งหมายถึง กิจกรรมในการบริหาร (Administration as an Activity) การบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบให้เป็นระบบของการศึกษา (Systematic Study) ซึ่งหมายถึงการศึกษาค้นคว้าหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน โดยลักษณะเช่นนี้จะเห็นได้ว่าการบริหารมีลักษณะเป็นศาสตร์ (Science) แต่ถ้าเป็นการบริหารงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์แล้ว การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts) การให้นิยามหรือความหมายของการบริหาร จึงมักมีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละทัศนะและแต่ละแนวศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีเป้าหมายร่วมกัน มุ่งเน้นไปที่การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจัดการทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และตอบสนองความต้องการของบุคคล องค์กร หรือประเทศชาติ

2.1.2 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

ชนิดา ปากหวาน (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามความมุ่ง

หมายของสังคมและตามภาระหน้าที่ของโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและมีคุณภาพทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

ภัทรวรรณ ประโลม (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ มีการวางแผนนโยบาย การบริการจัดการ ติดตามประสานงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกันเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและสถานศึกษา

นิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักการและกระบวนการมาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์การได้กำหนดไว้

ขวัญเพชร พลวงศ์ (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารทรัพยากรในโรงเรียน ได้แก่ คน งบประมาณ สื่อเทคโนโลยี ระบบการบริหาร โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากร จากองค์กรทั้งภายในและภายนอกอย่างมีแบบแผน มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับร่วมงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและทำให้งานประสบความสำเร็จได้ตามที่มุ่งหวัง

ณัฐธินิชา ชัยนนธิ (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนที่ทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

เสวี ภัคดี (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง มีการกำหนด

นโยบาย ข้อตกลงและกฎเกณฑ์ร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสมาชิก เช่น ผู้เรียนให้มีคุณภาพ ครอบคลุมด้านพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

พัชณูพิชา จันทา (2563) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่างๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้วัตถุประสงค์ประสบความสำเร็จ

วิภาลัย วงษา (2563) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานและร่วมมือกับบุคลากร ดำเนินงาน วางแผน และจัดการองค์กร ในการบริหารจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนและจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ทำให้สามารถสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสม

ยุทธนา วาโยหะ (2563) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดการ องค์กร การนำ และการควบคุม เพื่อให้งานของสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ประกอบด้วยงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

สุวรรณรา นาทอง (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ โดยจากความร่วมมือของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายการศึกษา เพื่อให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

ไพลิน อิงคนินันท์ (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่ร่วมปฏิบัติการภารกิจของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

เพ็ญพิศ ผาพองยุ่น (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ผู้บริหารทางการศึกษาใช้ในกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในระบบและนอกระบบ ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป ส่งผลทำให้ผู้เรียนเป็นคนดีของสังคมและมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

ปณิดา ทองพาโสภา (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนางานการบริหารสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งต้องมีความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กร 4 ด้าน ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหาร กลุ่มบุคคล กระบวนการต่างๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลให้เปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานใหม่ เป็นผู้นำทางความคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ จัดเตรียมและจัดสรรการใช้ทรัพยากรต่างๆ จัดคนที่เหมาะกับงานแต่ละด้าน ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งถ้าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผล

ธัญดา ขงยศยิ่ง (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารตนเองมากขึ้น แต่ทั้งนี้สถานศึกษาต้องรู้จักปรับเปลี่ยนและทำหน้าที่ตามบทบาทใหม่ ได้มีหน่วยตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาและการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน จะส่งเสริมให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในสถานศึกษามีความเต็มใจที่จะสนับสนุนในเรื่องการเงิน และการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา จะช่วยให้การกระจายอำนาจให้ผลในเชิงบวก ต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสนองการปฏิรูประบบราชการให้ประชาชนพึงพอใจในบริการของรัฐมากขึ้น และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2545 ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่าธรรมนูญ โดยยึดหลักการ 6 ประการ ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความ

รับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่าซึ่งโรงเรียนสามารถนำหลักธรรมาภิบาลไปบูรณาการเข้ากับการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เป้าหมายการจัดการศึกษา คือให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์ (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหลายฝ่าย ร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา ประกอบด้วย ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคน (นักเรียน) ให้มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สมศรี พิมพ์พิพัฒน์ (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ หน้าที่หลักของผู้บริหาร คือ การประสานงานให้บุคคลต่างๆ ปฏิบัติไปด้วยดีและบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร บุคลากร และชุมชนในสถานศึกษา โดยใช้หลักการและกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต

2.1.3 ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา

ชนิดา ปากหวาน (2565) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนและสมาชิกของสังคม ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ขวัญเพชร พลวงศ์ (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ทางกฎหมาย วางแผนกลยุทธ์ กำหนดกลยุทธ์และการจัดการรวมถึงการประเมินผลและปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้มีความทันสมัย และนโยบายที่สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้เรียนตามความต้องการของสังคมดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ณัฐธินิชา ชัยนนธ (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การสร้างศักยภาพ ในการแข่งขันให้กับองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และสามารถเติบโต ได้อย่างไม่หยุดยั้งภายใต้ สภาพะการแข่งขันที่รุนแรง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจาก สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก นอกจากนั้นยังสามารถเป็นแบบอย่าง และมีการแลกเปลี่ยน วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่น ๆ ด้วย

ยุทธนา วาโยหะ (2563) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ดังนี้ การบริหาร สถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษาและต่อการ พัฒนาการทุกๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบขั้นตอน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีกระบวนการประเมินผล การศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สุวรรณรนา นาทอง (2562) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามี ความสำคัญเพราะเป็นกระบวนการทำงานโดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ กำหนดไว้ นั่นคือการพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องให้สถานศึกษา อยู่รอด โดยต้องกำหนด แผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ ใช้งบประมาณที่ได้รับการ จัดสรรจากรัฐบาลอย่างประหยัด ใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งความสำเร็จหรือความ ล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การ บริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

ผู้บริหาร ครูอาจารย์และองค์กรคณะบุคคลฝ่ายต่างๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนในอันที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ธัญดา ขยชยั้ง (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จและเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า การบริหารมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยก่อให้เกิดการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการดำเนินการตามลำดับเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลในงานนั้น เนื่องด้วยผู้ปฏิบัติงานได้มองเห็นคุณค่าของการบริหาร

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์ (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จและเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า การบริหารมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยก่อให้เกิดการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจเป็นการจุดประกายให้มีการเริ่มต้นในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการดำเนินการตามลำดับเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลในงานนั้น เนื่องด้วยผู้ปฏิบัติงานได้มองเห็นคุณค่าของการบริหาร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ดำเนินการด้วยความเป็นระบบ และเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน เพื่อสร้างสถานศึกษาที่เติบโตและพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืนให้เป็นสถานที่ที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่นักเรียน ทั้งยังเพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตขององค์กรศึกษาในระยะยาว

2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.2.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การบริหาร

สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ตลอดจนสนองความต้องการของผู้ปกครองชุมชนและท้องถิ่น

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร เกิดประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียน

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานวิชาการทุกประเภทในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวผู้เรียน โดยได้กำหนดขอบข่ายงานไว้ ดังนี้ (พิมพ์ใจ พุฒจักร์ธ, 2563)

- 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนเน้นการวางแผน และการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพื่อให้การเรียนรู้มีความสอดคล้องและมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด
- 2) การพัฒนาครูในการเรียนรู้และการจัดการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสอนและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
- 3) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสนับสนุนการเรียนรู้

พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า (2563) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นหลักสูตรที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อัญสิขา แสนภูมิ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนงานวิชาการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

นัญจรี เจริญสุข (2564) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาในยุค 4.0 เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

พัชฎ์พิชา จันทา (2563) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการวางแผน การดำเนินการ การพัฒนาและการปรับปรุงการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลผู้เรียน การนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อบ่มบ่มให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ไพลิน พิงพิทยากุล (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการปรับปรุง ตลอดจนการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพตามขอบข่ายและการบริหารวิชาการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้ง 12 ด้านคือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ธริศร เทียบปาน (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บริหารสามารถใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) มาประยุกต์ใช้ก็จะเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

สิน งามประโคน (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา การบริหารงานวิชาการมีเป้าหมายในการให้ความรู้แก่ผู้เรียนและส่งเสริมทักษะและความสามารถของบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีหลากหลายแบบ โดยมีบางแนวคิดที่ได้รับความนิยมอย่างแนวคิดการบริหารจัดการ (Management) และแนวคิดการบริหารองค์กร (Administration) ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของพระธรรมโกศาจารย์ ประยูร ธมฺมจิตฺโต ที่กล่าวว่า "การบริหาร" คือ การดำเนินกิจการให้สำเร็จด้วยความร่วมมือกับผู้อื่น และ "การบริหาร" ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Administration" หมายถึงการเป็นผู้บริหารงานขององค์กรแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีแนวคิดการบริหารวิชาการที่เน้นความสำคัญของการใช้ทักษะและความรู้ที่แต่ละบุคคลได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และแนวคิดการบริหารวิชาการที่เน้นการสืบค้นความรู้ใหม่โดยใช้วิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความรู้ใหม่ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีหลายด้าน ซึ่งการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการบริหารงานวิชาการจะช่วยให้เข้าใจและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โสภณา เสวตคชกุล (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียน เมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จ เอื้อให้สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกันวิชาการให้มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน งานด้านวัสดุ สื่อการเรียนการสอนงานวัดผลประเมินผล งานนิเทศการเรียนการสอน งานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือกิจการทุกอย่างภายในสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน โดยที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ออกเป็น 7 งาน จากทั้งหมด 17 งาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในกฎกระทรวง

ยุพา พรหมเยี่ยม (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

มนีวรรณ แหวนหล่อ (2561) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและงานอื่น ๆ ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ

ลัดดา ผาพันธุ์ (2561) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการรับผิดชอบและเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการทั้งการอำนวยความสะดวก การให้คำปรึกษา การประสานงานเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขและบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พิมล โชติธนอริวัฒน์ (2560) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มามีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพอยู่ตลอดเวลา

ธัญดา ขยขยั้ง (2560) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการที่มีความต่อเนื่องใน การบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

จรูญ แก้วเย็น (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการต่อเนื่องของการจัดการศึกษาอยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจที่ต้องทำ ส่วนการบริหารงานวิชาการเป็นกิจกรรมการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน กระบวนการนี้รวมถึงการวางแผนและจัดทำแผนการทำงานทางวิชาการ การพัฒนาครูในการเรียนรู้และการจัดการสอน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การประสานงานกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารกำหนดทิศทางและเป้าหมายได้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้บริหารใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสามารถกระจายงานได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมตามความสามารถ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ชนิดา ปากหวาน (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความแข็งแกร่งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผลรวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ได้ให้ความหมายของความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการสนับสนุนงานวิชาการไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา

อัญสิยา แสนภูมิ (2565) กล่าวว่าไว้ว่า งานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกท่านต้องทำงานร่วมกัน มิใช่เฉพาะแต่การเรียนการสอนเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เจตคติ ทักษะและความเป็นมนุษย์ที่ดีของสังคม

นัทจิรี เจริญสุข (2564) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมที่อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เล็งเห็นความสำคัญของงานวิชาการ เพราะกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการปฏิรูปการศึกษามุ่งพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ พบว่า เด็กเครียด เด็กเรียนเยอะ เด็กไม่มีความสุขกับการเรียน/ผลสัมฤทธิ์ต่ำ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง และกระบวนการเรียนรู้การผลิตและพัฒนาครูพบว่า ครูบางส่วนไม่เก่ง ครูไม่ครบชั้น สอนไม่ตรง เอก ภาระงานเยอะ และครูขาดขวัญและกำลังใจ และการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา พบว่า การประเมินครูไม่นำผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมาเป็นตัวชี้วัดหลักในการเลื่อนวิทยฐานะและพิจารณาความดีความชอบ ระบบการศึกษาต่อในแต่ละระดับความสามารถเลื่อนขั้นได้ทั้งที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ระบบรับตรง/การเก็บหน่วยกิตในขณะที่ยังไม่จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การประเมินไม่ตอบโจทย์เรื่องทักษะความรู้ความสามารถของผู้เรียนและสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด

ปัทมिता อ่อนกล้าผล (2563) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดคุณภาพ และผลประโยชน์แก่ผู้เรียน และต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครูเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์

ของหลักสูตรและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

พัชญ์พิชา จันทา (2563) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีภาระงานเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง ตั้งแต่ผู้เรียนสมัครเข้าเรียนจนจบการศึกษา ทั้งด้านการเรียนการสอนและเอกสารหลักฐานการศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นมักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ ซึ่งสะท้อนถึงศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ธริศร เทียบปาน (2562) กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร โรงเรียน เป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้บริหารที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษากับผู้เรียน โดยตรง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรที่กำหนด และบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพเต็มศักยภาพ และเป็นส่วนที่นำไปประเ็นความสำเร็จก่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการบริหารของผู้บริหาร ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรม ในการที่จะพัฒนาตนเองและประเทศชาติได้

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมที่สังคมต้องการ และตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้นจะประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานกิจกรรมการเรียนการสอน งานการนิเทศการศึกษา งานวัดผลประเมินผล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงหมายถึง การบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

มณีนวรัตน์ แหวนหล่อ (2561) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมากผู้บริหารและครูต้องเป็นผู้นำ

ด้านวิชาการบริหารจัดการงานให้เป็นระบบ และพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด คือการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ลัดดา ผาพันธุ์ (2561) กล่าวว่า งานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่เป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษา บุคลากรทุกคนในโรงเรียนจำเป็นต้องมีส่วนร่วมอย่างมาก และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้านนี้มากที่สุด ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้การทำงานด้านวิชาการนั้นมีความรัดกุมมากที่สุดเพื่อให้งานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพตอบสนองนโยบาย และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พรหมน พินทุสมิต (2560) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นงานหลักที่มีความสำคัญมีขอบเขตอย่างกว้างขวาง ผู้บริหารต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง ถือว่าได้เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ธัญดา ขงยศยิ่ง (2560) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ คือ ภารกิจหลักซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ที่ต้องให้ความสำคัญอันดับแรกโดยมีงานอื่นๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

เบญจวรรณ เสวีวัลลภ (2560) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานด้านวิชาการ ถือเป็นงานหลักที่มีความสำคัญของโรงเรียน ซึ่งมีขอบเขตงานอย่างกว้างขวาง จำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจนมีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องทำงานให้เป็นตัวอย่างที่ดีต่อครู อาจารย์และเป็นผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติงานร่วมกันใน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ปริศนา ศรีเงิน (2559) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเป็นอย่างมากของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องสนับสนุนและ

ส่งเสริมการบริหารวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
มาตรฐานคุณภาพ

สมศรี พิมพ์พิพัฒน์ (2559) กล่าวถึง ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า งานวิชาการ ถือเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนและยังเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหารในฐานะผู้นำน้องค์กร ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของโรงเรียนที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและทักษะชีวิตเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การบริหารวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนจะมีโอกาสตัดสินใจมากขึ้นทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง ปัจจัยความสำเร็จของงานวิชาการคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้เข้าใจ และมีทักษะในเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้กระบวนการวัดประเมินผลและวิจัย ระบบประกันคุณภาพภายใน

ศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ (2558) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการถือว่ามีความสำคัญ เนื่องจากการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมสำหรับครูและนักเรียนที่เป็นส่วนสำคัญของโรงเรียน โดยขอบข่ายงานในการบริหารงานวิชาการนั้นจะครอบคลุมงานสำคัญของทั้งผู้เรียนและผู้สอนดังนั้น การจะพัฒนาโรงเรียนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ

ศิริพร สระทองหน (2558) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญเพราะถือเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาดำเนินการ

ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้บริหารและครูต้องเป็นผู้นำด้านวิชาการและจัดการงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน และวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญมากเพราะเป็นงานหลักที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาและการบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการนั้นส่งผลให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ สร้างความสมดุลระหว่างการจัดการทางวิชาการและการบริหารทางด้านองค์กร ทำให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และมีคุณภาพการศึกษา

2.2.3 กระบวนการของการบริหารงานวิชาการ

กรณีศึกษา อรรถชัยยะ (2565) กล่าวว่า วัฏจักรกระบวนการบริหาร เป็นกระบวนการที่แต่ละองค์กรใช้ในการบริหารจัดการกับทรัพยากรภายในองค์กรของตน เพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละองค์กรมีขั้นตอนการบริหารจัดการที่แตกต่างกันหรือมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารองค์กรนั้น ๆ แต่โดยทั่วไปแล้วกระบวนการบริหารประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การสั่งการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการจัดทำงบประมาณ (Budgeting)

อัญสิยา แสนภูมิ (2565) กล่าวว่า วัฏจักรหลักและกระบวนการบริหารงานวิชาการจะประกอบไปด้วยปัจจัยหลัก ๆ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและการคัดเลือกหนังสือและแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แต่งานวิชาการมีขอบข่ายมีภารกิจ

ที่ปฏิบัติเป็นหลักโดยยึดตามเป้าหมายให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการมีความรู้ความสามารถตามที่สถาบันมุ่งหวัง

ปัทมिता อ่อนกล้าผล (2563) กล่าวว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนกลยุทธ์ โดยการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน การประเมินเมื่อสิ้นสุดงานและการรายงาน

ธริศร เทียบปาน (2562) กล่าวว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ เริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อการจัดทำแผนการบริหารงานวิชาการ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การกำกับติดตามการบริหารงานวิชาการ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานวิชาการและการจัดทำสรุป รายงานผลการบริหารงานวิชาการ โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการนั้นประกอบไปด้วย การวางแผน การนำไปใช้และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำองค์กรให้ทำงานอย่างเป็นระบบ มีขอบข่ายที่กำหนดอย่างชัดเจนและคำนึงถึงประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) กล่าวว่า กระบวนการบริหารวิชาการประกอบด้วย การการตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน รวมทั้งกระตุ้นหรือการจูงใจ หากพิจารณากระบวนการบริหารที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ 1) ส่วนเตรียมการ ได้แก่ การตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์การ 2) ส่วนที่เป็นปฏิบัติการ ได้แก่ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการกระตุ้นจูงใจ และ 3) ส่วนที่เป็นการควบคุมประเมินผล ได้แก่ การควบคุม และการประเมินผล จากแนวคิดของนักการศึกษาผู้วิจัย จึงสรุปได้ว่ากระบวนการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน รวมทั้งกระตุ้นหรือการจูงใจ หากพิจารณากระบวนการบริหารที่กล่าวข้างต้นสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ 1) ส่วนเตรียมการ ได้แก่ การตัดสินใจการวางแผนและการจัดองค์การ 2) ส่วนที่เป็นปฏิบัติการ ได้แก่ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงานและการกระตุ้นจูงใจ 3) ส่วนที่เป็นการควบคุมประเมินผล ได้แก่ การควบคุมและการประเมินผล

กระบวนการบริหารงานวิชาการถือเป็นแผนการบริหารงานวิชาการที่ได้วางกำหนดรูปแบบไว้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถยึดเป็นแนวทางในการทำงานเพื่อที่จะนำไปสู่การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการทำงานคือ (สร้อยภัทร ไตรสุวรรณ, 2558)

ขั้นที่ 1 วางแผนการบริหารงานวิชาการโดยกำหนดกิจกรรมระยะระยะเวลาวัตถุประสงค์ รวมถึงแจกแจงรายละเอียดข้อมูลที่ต้องจัดเก็บและบันทึกผล

ขั้นที่ 2 ลงมือปฏิบัติงานตามที่วางแผนได้ และมีการประเมินผลรายกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ประเมินผลสรุปรายด้าน และภาพรวม โดยเปรียบเทียบวัดผลตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากระบวนการให้มีความก้าวหน้าต่อไป

กระบวนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อให้ผลงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ และได้แบ่งกระบวนการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ขั้นตอน (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2545)

1) ขั้นการวางแผน (Planning) เป็นขั้นเตรียมการ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไปรวมทั้งวิเคราะห์ความเป็นไปได้แล้วจึงหาทางเลือกที่ดีที่สุด กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ จัดแผนงาน โครงการ จัดกิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติ การวางแผนวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดควมสัทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ต่างๆ การวิเคราะห์จุดเด่นหรือจุดแข็ง จุดอ่อนหรือสิ่งที่ต้องการปรับปรุงพัฒนาการ วิเคราะห์โอกาส และการจัดการเชิงรุก รวมทั้งสิ่งที่ยังเป็นอุปสรรคต่างๆ

2) ขั้นการจัดองค์กร (Organizing) ในสายงานวิชาการมีการจัดองค์กรและระบบโครงสร้างโดยที่ผู้บริหารมอบความรับผิดชอบ ให้กับผู้ช่วยหรือรองผู้บริหารให้ทำหน้าที่วิชาการและแบ่งงานไปตามลักษณะงานในแต่ละกลุ่มวิชา แผนกวิชา ภาควิชา คณะวิชา เป็นต้น อย่างไรก็ตามการบริหารงานวิชาการจะต้องมีคณะกรรมการบริหารวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานภายใน ดูแล ควบคุม ส่งเสริม ให้การปฏิบัติวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการบริหารวิชาการจำเป็นต้องจัดฝ่ายรับผิดชอบแต่ละงานไว้อย่างชัดเจน

3) ขั้นการจัดดำเนินการ (Processing) เป็นขั้นดำเนินงานตามแผนและโครงการหรือกิจกรรมที่วางไว้ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในขั้นของการวางแผน และการจัดองค์กร ผู้บริหารทำหน้าที่คอยกำกับ ให้คำปรึกษา ติดตาม ประเมิน ให้ขวัญกำลังใจ ส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ และผู้บริหารจะทำหน้าที่

เป็นผู้นิเทศก์งานภายใน ตามกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพของผลผลิต

4) ขั้นการนิเทศภายใน (Supervising) ในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งผู้บริหารต้องควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล พร้อมทั้งให้ขวัญกำลังใจ และกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารทำกิจกรรมร่วมกับผู้สอนหรือผู้ปฏิบัติงาน การนิเทศภายในมีความหมายรวมถึงการนิเทศเรื่องหลักสูตร และการสอนโดยการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพสูงขึ้น และเป้าหมายที่ต้องการ คือ คุณภาพของผลผลิต ดังนั้น กระบวนการนิเทศภายใน ได้แก่ การค้นคว้าวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ (Need Assessment) การเลือกและกำหนดทางเลือก (Alternative to Recasting) การใช้ข้อมูลข่าวสาร (Information) การปฏิบัติตามแผน (Doing) การประเมินผล (Evaluation) และการให้ขวัญกำลังใจ (Reinforcement)

5) ขั้นการประเมินผล (Evaluating) เป็นขั้นการตรวจสอบความก้าวหน้า ความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาวิชาการเป็นระยะๆ เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ว่า มีปัญหา มีความสำเร็จหรือไม่ มีอุปสรรคอะไรบ้างที่ต้องแก้ไขควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร โดยประเมินทั้งตัวบ่งชี้ กระบวนการ ผลผลิต และสภาพบริการทั่วไป เพื่อหารูปแบบในการพัฒนาการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

พรหมมน พินทุสมิต (2560) กล่าวว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการเริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการวางแผนและกำหนดกิจกรรมที่มีระยะเวลาและวัตถุประสงค์ชัดเจน หลังจากนั้นทำการปฏิบัติตามแผนและประเมินผลรายกิจกรรม ในขั้นตอนถัดไปคือการประเมินผลทั้งรายด้านและภาพรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นทำการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากระบวนการ เพื่อสร้างความก้าวหน้าและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

2.2.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายของการบริหารงานที่เกี่ยวกับ 7 ด้าน คือ (กรณีกา อรรถชัชยะ, 2565)

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 3) ด้านการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) ด้านการนิเทศการศึกษา

อัญชิษา แสนภูมิ (2565) กล่าวว่า iva ขอบข่ายงานวิชาการเป็นงานที่ครอบคลุมงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) งานหลักสูตร
- 2) งานจัดแผนการเรียน
- 3) งานจัดการเรียนการสอน
- 4) งานจัดสื่อการสอน
- 5) งานนิเทศการเรียนการสอน
- 6) การวัดผลประเมินผล

ณัฐธินิษา ชัยนนธิ (2564) กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 38) กระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 5) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

พิพัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า (2563) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2) ด้านการวัดผลประเมินผล
- 3) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 5) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

ปัทมिता อ่อนกล้าผล (2563) กล่าวว่า ขอบข่ายงานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุม 11 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา
- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน บุคคล และหน่วยงานอื่น
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

ยุพา พรหมเยี่ยม (2562) กล่าวว่า ขอบข่ายการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญกับสถานศึกษาอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่ การปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการสอน การปฏิบัติงานด้านการวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงานด้านห้องสมุด การปฏิบัติงานด้านนิเทศการศึกษา การปฏิบัติงานด้านการวางแผนและการกำหนดวิธีการ และการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

การบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการจำแนกงานการบริหารงาน วิชาการออกเป็น 12 งาน ประกอบด้วย (ไพลิน พิงพิทยากุล, 2562)

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการบุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารวิชาการเป็นการพัฒนาหลักสูตร ให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำกับดูแล ติดตามผลและนิเทศเพื่อให้ครูได้ประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นอย่างหลากหลาย

จิรารัตน์ กระจำนงค์ (2562) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้
- 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา
- 6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ลัดดา ผาพันธุ์ (2561) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานวิชาการผู้บริหารและคณะครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนเพื่อเสริมสร้างและพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ร่วมไปถึงการผลิตรายการเรียนการสอนจะต้องตอบสนองความอยากรู้อยากเรียนให้กับนักเรียนนอกจากนี้เมื่อจัดการเรียนการสอนแล้วจำเป็นที่จะต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม เพื่อประเมินว่าในกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด

สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ทำการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 7 ด้าน คือ

- 1) ด้านการจัดการหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดการเรียนรู้
- 3) ด้านการวัดผลประเมินผล
- 4) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจสถานศึกษางานบริหารวิชาการไว้ 17 ด้าน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

- 1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
- 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้
- 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) ด้านการนิเทศการศึกษา

- 10) ด้านการแนะแนว
- 11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พรหมมน พินทุสมิต (2560) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มี 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 4) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พิมล โชติธรรณวัฒน์ (2560) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษานั้น มีขอบข่ายที่กว้างขวางครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ โดยจำแนกตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาและ
- 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

ปาริฉัตร โชติจันทร์ (2560) ทำการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานเลือกใช้เกณฑ์ความถี่หนึ่งขึ้นไปจากแหล่งข้อมูลที่ได้มาเป็นเกณฑ์ในการเลือกได้ 8 ด้าน คือ

ตารางที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

ข้อบ่งชี้ การบริหารงานวิชาการ		กรรมการอรรถชัยยะ, 2565	อัญญา แสนภูมิ, 2565	ณัฐธิดา ชัยนันท์, 2564	พัฒนพงศ์ ม่วงกล้า, 2563	ปณิศา อ่อนกล้าผล, 2563	ไพฑูริย์ พิงพิทยกุล, 2562	จิรารัตน์ กระจำดี, 2562	สกรินทร์ เอี่ยมครอง, 2561	กระทรวงศึกษาธิการ, 2561	พรมมน พินทุสมบัติ, 2560	พิมล โชติธรรณวิวัฒน์, 2560	ปกรัตน์ ไรดิษฐ์, 2560	สรุป
5	ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓			8
6	ด้านการวัดผลการ ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบ โอนผล การเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	11
7	ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การ ศึกษา ใน สถานศึกษา	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓			✓	8
8	ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้	✓		✓		✓	✓			✓		✓		6
9	ด้านการนิเทศ การศึกษา	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓			✓	8
10	ด้านการแนะแนว					✓	✓			✓				3
11	ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
12	ด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ			✓		✓	✓			✓				4

ตารางที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

ข้อบ่งชี้ การบริหารงานวิชาการ		กรรมการอรรถชัยยะ, 2565	อัญญา แสนภูมิ, 2565	ณัฐณิชา ชัยนนธ์, 2564	พัฒน์พงศ์ ม่วงกล้า, 2563	ปณิศา อ่อนกล้าผล, 2563	ไพรัตน์ พงษ์พิทยกุล, 2562	จิราวัฒน์ กระจำดี, 2562	สวรินทร์ เอี่ยมครอง, 2561	กระทรวงศึกษาธิการ, 2561	พรมมน พินทุสมบัติ, 2560	พิมล โชติรัตนธวัช, 2560	ปรีดิษฐ์ โชติจันทร์, 2560	สรุป
13	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น					✓	✓			✓				3
14	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นักศึกษา ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						✓			✓				2
15	ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา									✓				1
16	การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา									✓				1
17	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	10

ที่มา: สรุปโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 2.1 สรุปได้ว่า จากการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้นำข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการเรียงลำดับความถี่ 8 ขึ้นไป และเลือกมา 7 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

มารุต พัฒนา (2567) กล่าวว่า การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรใด ๆ จะใช้แนวคิดและหลักการพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น โดยที่การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการออกแบบหลักสูตรให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดีที่สุดในขณะเดียวกันก็ยังสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ด้วย โดยที่การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรมีแนวคิดและหลักการที่สำคัญดังต่อไปนี้

(1) นวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรประเภทและระดับการศึกษาใดๆ ควรตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างหลากหลายทั้งด้านความถนัด ความสนใจ ระดับความสามารถ ตลอดจนข้อจำกัดส่วนบุคคล

(2) นวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะต้องมีความแตกต่างจากหลักสูตรเดิมที่มีหรือใช้อยู่ในปัจจุบัน ความแตกต่างดังกล่าวเป็นที่ต้องการของผู้เรียนเป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ

(3) นวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพบริบททางภูมิศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามหลัก "ภูมิสังคม"

(4) นวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นควรตอบสนองความต้องการทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ

(5) นวัตกรรมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ควรทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรหลักสูตร (Curriculum Resources) อย่างประหยัดคุ้มค่า

(6) การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนานวัตกรรมหลักสูตร

(7) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาช่วยออกแบบนวัตกรรมหลักสูตร เพื่อช่วยเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความเร็วก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีที่เป็นปัจจุบัน

(8) การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรใดๆ ข้อมูลด้านต่างๆ จากผู้เรียนนั้น เป็นหัวใจสำคัญสำหรับการออกแบบหลักสูตรในทุกๆ หลักสูตร ดังนั้นจึงต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็น Supply Side ให้ชัดเจนในขั้นตอนการออกแบบนวัตกรรมหลักสูตร

(9) นวัตกรรมหลักสูตรจะมีคุณลักษณะของความเป็นนวัตกรรมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปความเป็นนวัตกรรมจะลดลง ทำให้ต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร (Curriculum Change) อย่างต่อเนื่อง

อวิชา แสงทอง (2564) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการปรับปรุง หรือ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา และจุดมุ่งหมายของการสอนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

Koetsier (2023) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการออกแบบ ปรับปรุง หรือสร้างหลักสูตรใหม่ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

Hargreaves (2020) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ตลาดงาน และผู้เรียน โดยคำนึงถึงบริบทของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

S (2021) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม รวมทั้งมีการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรควรดำเนินการแบบมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต้องคำนึงถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกันตามลำดับ โดยผลที่ได้ในแต่ละขั้นตอนด้วยกระบวนการวิจัยจะนำไปสู่การดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป เริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร การร่างร่างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร และการประเมินหลักสูตร รวมไปถึงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีที่สุด

Wiggins and McTighe (2019) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ ความรู้ และพฤติกรรมที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21

Malley (2018) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น หรือเป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นรากฐานมาก่อน

Fullan (2016) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้างหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย และสามารถปรับให้เข้ากับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

Guskey (2015) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่ไม่สิ้นสุด Requiring Ongoing Evaluation and Improvement Based on Evidence and Feedback

รุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงษ์ (2557) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก เนื่องจากหลักสูตรมีหลายระดับการทำหลักสูตรให้มีคุณภาพนั้น ผู้พัฒนาหลักสูตรต้องศึกษาข้อมูลหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงเกี่ยวกับผู้เรียน ชุมชน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ฉะนั้นนักการศึกษา นักพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการ ผู้บริหาร ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร จำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ วิจัย สภาพพื้นฐานด้านต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะใช้สนับสนุน อ้างอิงในการตัดสินใจดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพคนในประเทศต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ ออกแบบ ปรับปรุง หรือสร้างหลักสูตรใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดงาน และเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงบริบทของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

Popham (2009) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ หมายถึง การวัดผลและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

Siemens (2005) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูล เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

Hmelo-Silver (2004) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้

Shulman (1986) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

Kolb (1984) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

Vygotsky (1978) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ตีกลอดักย์ ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ สร้างสภาพแวดล้อม ใช้เทคโนโลยี พัฒนาผู้สอน และวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปใช้จริงได้

3) ด้านการวัดผลการประเมินผล

Popham (2009) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการที่ใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้หรือไม่

Gronlund (2000) กล่าวว่าไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่าเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัดผล นำมาวิเคราะห์ และสรุปผล เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ

Arends (2013) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครอบคลุมทั้งการวัดผลและการประเมินผล เป็นการใช่วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ตีความ และสรุปผลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ

Stiggins (2005) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดผลเพื่อการประเมินผล หมายถึง การวัดผลเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการประเมินผล เป็นการใช้อยู่ข้อมูลที่ได้จากการวัดผล นำมาวิเคราะห์ ตีความ และสรุปผล เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

McTighe and Wiggins (2013) กล่าวว่าไว้ว่า การประเมินผลแบบองค์รวม หมายถึง การประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็นการประเมินผลแบบครอบคลุมทุกด้านของผู้เรียน

Krathwohl (2002) กล่าวว่าไว้ว่า การประเมินผลอ้างอิงเกณฑ์ หมายถึง การประเมินผลที่เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นการประเมินผลว่าผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้อย่างน้อยตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

ธัญดา ขงยศยิ่ง (2560) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการเน้นให้ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติ

ผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล การส่งเสริมให้มีการจัดระบบ สารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและ ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการ เก็บ วิเคราะห์ ตีความ และสรุปผลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด นำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินใจในเชิง การศึกษา

4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

วีระพันธ์ ชูชัย (2563) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา หมายถึง กลไกที่สถานศึกษาใช้เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา ของตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ กำหนดไว้ กลไกนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- (2) การติดตามผลคุณภาพการศึกษา
- (3) การวิเคราะห์ข้อมูล
- (4) การปรับปรุงการจัดการศึกษา

วิไลวรรณ เจริญวัฒนากุล (2563) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดกลไกและกระบวนการเพื่อวัดผล ประเมินผล วิเคราะห์ผล และจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้ มาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมิน ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นไปที่ การพัฒนาระบบ การกำหนดมาตรฐาน กลไก และกระบวนการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

อรพินทร์ พงษ์พฤกษ์ (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษามุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้

- (1) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (2) การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- (3) การวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ
- (4) การปรับปรุงการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สมชาย เจริญสุข (2561) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การวัดผลคุณภาพการศึกษา การออกแบบและดำเนินการประเมินผล การวิเคราะห์ผลประเมินผล และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน

สุริย์ ศรีนคร (2561) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กลไกที่สถานศึกษาใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียว่า นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ กลไกนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- (2) การติดตามผลคุณภาพการศึกษา
- (3) การวิเคราะห์ข้อมูล
- (4) การรายงานผล
- (5) การปรับปรุงการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- (2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- (3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- (4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- (5) การติดตามผลการดำเนินงาน
- (6) การประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงาน

นงลักษณ์ บุญญะศักดิ์ (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดกลไกและกระบวนการเพื่อประเมินและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อประเมิน ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบ การกำหนดมาตรฐาน กลไก และกระบวนการต่าง ๆ

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อประเมิน ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นไปที่ การพัฒนาระบบ การกำหนดมาตรฐาน กลไก และกระบวนการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

เจนจิรา เวียนสุข และนุชนรา รัตนศิริประภา (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย หมายถึง การจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน โดยมีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งบริการวิชาการเพื่อ การศึกษาค้นคว้าการวิจัยที่ทันสมัย นอกจากนี้มีเครือข่ายนักวิจัยที่สร้างสรรค์ให้ได้งานวิจัยที่มี คุณภาพและใช้ประโยชน์ได้จริง และจัดประกวด คัดเลือกโครงการของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือ ทั้งนี้มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของงานวิจัยโดยกำหนดให้ มีการรายงานความก้าวหน้าทุก 6 เดือน และมีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการดำเนินงานวิจัยตามแผนวิจัย อย่างสม่ำเสมอ

เจนจิรา เวียนสุข (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำกิจกรรมทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ ความจริง แนวคิด วิธีการ หรือนวัตกรรม เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบายและ แนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา 2) พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหา เหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตน

สนใจ 3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย 4) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

พิจิต ฤทธิ์จรูญ (2560) ได้กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาเป็นกระบวนการสืบค้นหาความรู้ ความจริง หรือองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษาด้วยวิธีการที่เป็นระบบ แบบแผนที่เชื่อถือได้ ซึ่งจะช่วยให้ได้สารสนเทศผลการวิจัยที่เป็นความรู้ ความจริงหรือองค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อถือได้ ที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนา การจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา “แก่นของการวิจัย”ที่เป็นหัวใจสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการศึกษา การกำหนดคำถามการวิจัย การเลือกใช้วิธีวิทยาการวิจัย การออกแบบการวิจัย การจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย ผลการวิจัย และการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย การเรียนรู้ให้เข้าใจในแก่นของการวิจัยดังกล่าวนี้จะช่วยให้ผู้มีบทบาทที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการวิจัย และใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ใช้เพื่อสืบค้นหาความรู้ในด้านการศึกษา การศึกษาในที่นี้อาจหมายถึงการเรียนการสอนทั่วไปหรือการพัฒนากระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ เช่น การศึกษาของเด็ก การศึกษาในระดับมัธยมหรือการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย การวิจัยทางการศึกษามุ่งสืบค้นความรู้ในด้านนี้เพื่อเข้าใจปัญหา ทดลองหาทางแก้ไข หรือพัฒนาวิธีการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ซึ่งอาจเป็นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน นโยบายการศึกษา หรือปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู การวิจัยทางการศึกษามุ่งเน้นการสร้างความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ในท้องถิ่นหรือระดับทั่วประเทศ โดยใช้วิธีการวิจัยและการสืบค้นข้อมูลที่เป็นระบบ และมีความเชื่อถือได้ เพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ต่างๆ ในสถานศึกษา องค์กร หรือชุมชนต่างๆ แก่ผู้เรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับบุคคล ระดับองค์กร หรือระดับระบบการศึกษาทั้งหมด

6) ด้านการนิเทศการศึกษา

อดุลย์ แสนสืบ (2565) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้การชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนหรือทำงานจากผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา

สถาพร สมอุทัย (2565) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น ช่วยเหลือ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอย่างเต็มศักยภาพการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศ ได้แก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารหรือผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญร่วมกับผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอน ตามหลักการของประชาธิปไตย ยอมรับ เคารพ รับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยความเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกันเพื่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

सानิต โหนแหยม (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้การชี้แนะ ช่วยเหลือ สนับสนุนครู หรือบุคลากรทางการศึกษาโดยผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น การนิเทศศึกษามุ่งสนับสนุน กระตุ้น และช่วยเหลือในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆ อย่างเต็มศักยภาพ โดยการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยมุ่งสู่การส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอนและการเรียนรู้ โดยการนิเทศศึกษานั้นมักจะเน้นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการศึกษาอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มที่ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและคุณภาพของระบบการศึกษาโดยรวมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

7) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ชัยวัฒน์ (2558) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการสอน หมายถึง การออกแบบ คัดเลือก ดัดแปลง หรือสร้างสื่อการสอนใหม่ เพื่อใช้ประกอบการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การออกแบบ คัดเลือก ดัดแปลง หรือสร้างเครื่องมือ เทคโนโลยี และสื่อใหม่ เพื่อใช้ประกอบการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมชาย วงศ์สวัสดิ์ (2561) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การพัฒนาสื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาคบคู่กันไป เพื่อใช้ประกอบการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุรพล บุญญานันท์ (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการสอนแบบนวัตกรรม หมายถึง การพัฒนาสื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วย ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพ

อุบลวรรณ ธรรมวัฒน์ (2563) ได้กล่าวว่า การพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อ การเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เน้นการใช้งานเพื่อการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนได้สะดวกรวดเร็ว

จิรพร สุขุม (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการ สอน หมายถึง การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เน้นการใช้งานเพื่อการสอน ช่วยให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การออกแบบ คัดเลือก ดัดแปลง หรือสร้างสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ประกอบการ สอน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งสื่อการสอน เทคโนโลยีการศึกษา นวัตกรรมการสอน เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการสอน เน้นการใช้งานเพื่อ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

2.3.1 ความหมายการพัฒนา

Todaro and Smith (2020) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา ไว้ดังนี้ การพัฒนา หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผนซึ่งมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

NDP (2020) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา ไว้ดังนี้ การพัฒนา หมายถึง การสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้คนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ และมีโอกาสในการ ดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์

Peet and Hartwick (2015) ได้กล่าวว่า การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรส่วนใหญ่

United Nations (2015) ได้กล่าวว่า การพัฒนา คือ การขยายขีดความสามารถของมนุษย์ และสังคม เพื่อให้บรรลุศักยภาพสูงสุดของตน

Chambers (2004) ได้กล่าวว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการปลดปล่อยศักยภาพของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ เพื่อให้สามารถบรรลุคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

Rogers (2003) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา ไว้ดังนี้ การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในระบบสังคม ซึ่งช่วยให้คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้นๆ ได้รับสิ่งที่ต้องการมากขึ้นและมีชีวิตที่ดีขึ้น

USen (1999) ได้กล่าวว่า การพัฒนา คือ กระบวนการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชน ไม่เพียงแต่ในด้านรายได้ แต่ยังรวมถึงการศึกษา สุขภาพ และสิทธิมนุษยชน

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาเป็นแนวทางที่มุ่งสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสังคม โดยมุ่งเน้นการขยายทางเลือก เสรีภาพ และขีดความสามารถของประชาชน ไม่เพียงในด้านเศรษฐกิจ แต่ครอบคลุมถึงการศึกษา สุขภาพ และสิทธิมนุษยชน รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ เพื่อให้สามารถบรรลุคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเต็มตามศักยภาพของตน

2.4 หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.4.1 ความหมายและความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

ความต้องการจำเป็น (Needs) มีความหมายตามพจนานุกรม และตามทัศนะของนักการศึกษา ดังนี้

Stufflebeam et al. (1985) ได้ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง สิ่งที่ต้องได้รับการตอบสนองหรือก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อ ได้รับการตอบสนอง โดยจำแนกความต้องการจำเป็นตามมุมมอง (View) ที่แตกต่างกันได้ 4 มุมมอง ดังนี้ มุมมองของความแตกต่าง (Discrepancy View) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึง ความแตกต่างระหว่างการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ (Desired Performance) กับการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่สังเกตได้จากการปฏิบัติจริง (Observed Performance) มุมมองของความเป็นประชาธิปไตย (Democratic View) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึงความปรารถนาหรือความต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มอ้างอิงที่เชื่อถือได้ มุมมองของการวิเคราะห์ (Analytic View) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึง สารสนเทศของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหน่วยงาน ที่บุคลากรผู้มีความสามารถได้พิจารณาถึงความเห็นว่ามีผลสำคัญต่อหน่วยงานและจะทำให้เกิดการพัฒนาในหน่วยงาน มุมมองของการวินิจฉัย (Diagnostic View) เป็นความต้องการจำเป็นที่กล่าวถึง สิ่งที่บุคคลได้พิจารณาแล้วพบว่ามีความบกพร่องหรือขาดหายไป (Deficiency or Absence) และพิสูจน์ได้ว่าสิ่งที่ขาดไปนั้นจะทำให้เกิดความเสียหาย (Harmful) ต่อหน่วยงาน

Mckillip (1987) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบ และพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหา ความหมายดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับ 4 ลักษณะ คือ ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ต้องการการจำเป็น เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ต้องการการจำเป็น เป็นเรื่องที่อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ ต้องการการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการพิจารณาหาหนทางในการแก้ปัญหา

Barrow and Milburn (1990) ได้ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง บางสิ่งบางอย่างที่อาจขาดแคลน หรืออาจจะไม่ขาดแคลน แต่จำเป็น สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการบางอย่าง

Witkin and Altschuld (1995) กล่าวว่า ต้องการการจำเป็น คือ ความแตกต่าง หรือช่องว่าง (Gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอย่าง (What is) หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสิ่งที่ควรจะเป็น (What Should be) หรือสภาพที่พึงปรารถนา

Dunster and Andrew (1996) ได้ให้ความหมาย ต้องการการจำเป็น ว่าหมายถึง แรงจูงใจขั้นพื้นฐาน หรือความจำเป็นของสิ่งมีชีวิตในขั้นพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก เครื่องนุ่งห่ม น้ำ และอากาศที่สะอาด

Revire et al. (1996) ให้คำจำกัดความของต้องการการจำเป็น ว่าเป็นช่องว่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นจริงและที่เป็นอุดมคติ ซึ่งเป็นที่รับรู้ทั้งของค่านิยม ในชุมชนและยอมรับให้มีการเปลี่ยนแปลงได้

Kaufman (2000) ให้ความหมายว่า ต้องการการจำเป็น คือ ผลต่าง (Gap) ระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลที่ต้องการ

สุวิมล ว่องวาณิช (2542) ให้ความหมายของต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ต้องการ (Expected or Desired Outcome) กับสิ่งที่ป็นจริงในปัจจุบัน (Current Outcome) โดยความแตกต่างที่เกิดขึ้นจะบอกสภาพปัญหาที่มีอยู่

การวางแผนการทำงานจะต้องเริ่มการประเมินบริบท เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ ของหน่วยงาน และรู้ความต้องการของหน่วยงานว่าจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองตอบในด้านใด การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) การวางแผนงานหรือโครงการโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นในระดับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลต่างๆ และหาแนวทางปรับความต้องการจำเป็นย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และปัญหาอื่นๆ ตามมาอย่างไม่สิ้นสุด โดยเฉพาะโครงการด้านบริการสังคม การละเลยต่อความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย อาจเป็นเหตุให้โครงการนั้นขาดความร่วมมือและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือให้บริการไม่ตรงกับความต้องการจำเป็น หรือไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ทำให้เกิดความล่าช้าหรือสูญเสียทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์ (นิศา ชูโต, 2536 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) ในบริบทของโรงเรียน การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถระบุสิ่งที่จำเป็นของผู้เรียนซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาออกแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งให้เห็นจุดอ่อนของผู้เรียน ระบุจุดอ่อนที่ครูควรได้รับการพัฒนา ซึ่งทิศทางที่โรงเรียนต้องการพัฒนาในอนาคต และยังใช้ประโยชน์ในการเสาะแสวงหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่คาดว่าจะส่งผลกระทบตามมาที่เหมาะสมมากที่สุด การจัดทำข้อมูลสารสนเทศถือว่า มีความสำคัญต่อการ

วางแผนและการพัฒนาองค์กร การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายของหน่วยงาน กำหนดระดับความสำเร็จที่มุ่งหวัง และกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากร หรือปัจจัยในการทำงาน นอกจากนี้ยังสามารถชี้จุดบกพร่อง หรือปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการแก้ไข การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ขาดไม่ได้ในการวางแผนและพัฒนางาน และเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการตั้งแต่ก่อนเริ่มวางแผนงาน ระหว่างการปฏิบัติงาน หรือหลังสิ้นสุดการทำงาน นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวาณิช ยังกล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ว่าช่วยระบุปัญหาที่เป็นปัญหาที่แท้จริง ทำให้เกิดการแก้ปัญหาได้ตรงจุดเป็นไปตามความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และ/หรือองค์กร นอกจากนี้ในการของบประมาณสนับสนุนโครงการจากแหล่งเงินทุนต่างๆ หากมีการใช้เทคนิคการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นช่วยในการสำรวจปัญหาหรือความต้องการของหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องก่อน จะทำให้โครงการและ/หรือองค์กรได้รับความเชื่อถือ และมีความเป็นไปได้สูงที่จะได้รับการสนับสนุน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2541; เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2538; นิศา ชูโต, 2536 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) ซึ่ง สุวิมล ว่องวาณิช ยังกล่าวถึงการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น มีความสำคัญสำหรับการวางแผนแบบครบวงจร เป็นกระบวนการที่สำคัญและมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

ประการแรก การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นเครื่องมือบริหารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถกำหนดแผนงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ป้องกันการสูญเสียทรัพยากรกับการดำเนินงานที่ไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์การดำเนินงานอย่างแท้จริง

ประการที่สอง ผลที่ได้จากการวิจัยความต้องการจำเป็น เป็นข้อมูลที่สะท้อนภาพบริบทที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ข้อมูลดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การวางแผน การกำหนดแนวทางพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น และสนองความต้องการขององค์กร กล่าวได้ว่า นักวิชาการได้ข้อมูลจากการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการกำหนดนโยบายใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรทุกขั้นตอน ใช้ในการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนกับองค์กร และระหว่างองค์กร นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นยังสามารถใช้เป็นหลักเทียบในการดำเนินงาน นำมาช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้มีความชัดเจน และมั่นใจได้ว่าวัตถุประสงค์ดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรนั้นอย่างแท้จริง ประโยชน์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในประเด็นนี้ สามารถขยายความให้ชัดเจนขึ้นว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จะให้คำตอบแก่บุคคลทั่วไปเกี่ยวกับการนำทรัพยากรไปใช้ในการพัฒนางาน และสร้างความมั่นใจว่าสิ่งที่ได้ปฏิบัติจะสนองความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง เนื่องจากมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่รองรับการตัดสินใจ

เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาองค์กร เป็นการป้องกันปัญหาการลงทุนที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ได้ข้อมูลที่ใช้ความต้องการและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยเป็นเกราะป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจทางการเมืองในการวางแผนการดำเนินงานในทิศทางที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นใจกับทุกฝ่าย และเป็นการป้องกันการตัดสินใจทางการเมืองได้ว่าเป็นไปอย่างโปร่งใส ยุติธรรม

ประการที่สาม การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานที่นำไปสู่การพัฒนาองค์กรตั้งแต่ขั้นตอนแรก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติงานและพัฒนาโครงการ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะช่วยกำหนดเป้าหมายของ องค์กรจากผลการวิจัยซึ่งแสดงความต้องการจำเป็นของลูกค้ำและ/หรือองค์กร ขั้นตอนระหว่าง การดำเนินงาน การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตาม แผนที่กำหนด และขั้นตอนสุดท้าย การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดผลกระทบจากโครงการ ทำให้การพัฒนาการศึกษาได้รับการชี้แนวทางจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ทำให้สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของการปฏิบัติงานในช่วงเวลาหนึ่ง (Gilmore & Campbell, 1996 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น มีประโยชน์ในการวางแผนที่มีโอกาส เกิดสัมฤทธิ์ผลตามที่หวัง เป็นข้อมูลที่ใช้เป็นหลักเทียบความสำเร็จของการดำเนินงานทั้งในการวางแผนกลยุทธ์การทำงานของหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรม การประกันคุณภาพ การศึกษา

2.4.2 การจัดลำดับความสำคัญการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) กล่าวว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะอยู่บนพื้นฐานหลักการ 2 ประการ คือ หลักความแตกต่าง (Discrepancy) และหลักความสำคัญ (Importance) จากหลักการทั้ง 2 หลักการในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นโดยทั่วไปควรประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่จำแนกออกได้ 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
- 2) การศึกษาสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (What is)

3) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1 และข้อ 2 และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น

4) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3 และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น

5) การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 4

นอกจากนักวิจัยต้องใช้หลักการทั้งสองหลักที่กล่าวมาข้างต้น ยังต้องคำนึงถึงประเด็นที่ส่งผลต่อการกำหนดขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดขอบเขตการวิจัย ระดับของความต้องการจำเป็น ประเภทของความต้องการจำเป็นและการกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการแปลความหมายเกี่ยวกับผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดในองค์กร การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้นๆ และการกำหนดแนวทางการแก้ไข (Needs Solution) เพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นให้หมดไป โดยมีการประเมินขั้นสรุปสุดท้ายว่าทางเลือกใดที่สมควรนำไปปฏิบัติมากที่สุด ผลการวิจัยในทุกขั้นตอนจะให้ข้อมูลที่รองรับการตัดสินใจของผู้บริหารวิธีการใช้ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้จำแนกวิธีการที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นดังต่อไปนี้

1) การสำรวจ คือ การระบุความต้องการจำเป็นที่ดำเนินการส่วนใหญ่ใช้วิธีการสำรวจเรียกว่า การสำรวจความต้องการจำเป็น (Needs Survey) วิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ทั้งสามวิธีนี้ นักวิจัยใช้ทั่วไปมีความคุ้นเคยกันดี เนื่องจากวิธีการวิจัยพื้นฐานสามารถดำเนินการได้ไม่ยาก หลังจากกำหนดประเด็นวิจัยว่าจะประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อจุดมุ่งหมายใด และระบุประเภทความต้องการจำเป็นได้แล้ว นักวิจัยทำการออกแบบการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ขั้นตอนสำคัญของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับการวิจัยสำรวจ คือ การนิยามความต้องการจำเป็นว่าจะใช้นิยามความแตกต่าง (Discrepancy Definition) หรือนิยามการแก้ปัญหา (Solution Definition) ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย (Needs Prioritization)

2) การใช้แบบสอบถาม คือ วิธีการที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้แบบสอบถามสามารถทำได้ทางไปรษณีย์ การสอบถามทางโทรศัพท์ การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถือว่าเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่เน้นการศึกษา จากกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่และกว้าง และลักษณะของข้อมูลที่ได้เป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นตามการรับรู้ของผู้ตอบ ความต้องการจำเป็นที่กำหนดด้วยวิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามเป็นความต้องการจำเป็นระดับกลุ่มบุคคลหรือระดับองค์กร ไม่ใช่ระดับบุคคล จุดมุ่งหมายของการสำรวจสามารถนำไปใช้กับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ แต่ผลการประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับจะนำไปใช้ได้กับการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรมากกว่าการพัฒนาบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการระบุความต้องการจำเป็นด้วยแบบสอบถามส่วนใหญ่กำหนดรูปแบบการตอบเป็นมาตรฐานประมาณค่าซึ่งมีทั้งการตอบสนองเดี่ยว (Single Response Format) และรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual Response Format) โดยให้กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังที่จะให้เป็น

3) การสัมภาษณ์ คือ วิธีการสำรวจด้วยการสัมภาษณ์นับเป็นส่วนหนึ่งที่คนส่วนใหญ่นิยมใช้เช่นเดียวกับแบบสอบถาม เพราะกระบวนการเก็บข้อมูลดำเนินการได้ง่าย ไม่ซับซ้อน แต่จะใช้เวลาในการเก็บข้อมูล เนื่องจากต้องใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล วิธีการสัมภาษณ์สามารถใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ แต่ทั้งนี้ต้องมีการเลือกบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ให้เป็นผู้ที่เข้าใจสภาพบริบทขององค์กร หรือสถานการณ์ที่ต้องการประเมินความต้องการจำเป็นนอกจากนี้ นักวิจัยต้องมั่นใจคุณภาพของผู้สัมภาษณ์การมีทักษะความสามารถในการซักถามความจริงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์

4) การสังเกต คือ การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้การสังเกตจะมีปริมาณการนำไปใช้น้อยกว่าการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เนื่องจากสิ้นเปลืองเวลาในการเก็บข้อมูลที่กำหนดช่วงเวลาที่นานพอสมควรจนกว่าจะได้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริง ใช้เวลานานที่เก็บข้อมูลมากกว่า บันทึกข้อมูลยากกว่า และมีการซับซ้อนในการบันทึกข้อมูลมากกว่า นักวิจัยส่วนใหญ่มักจะใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเสริม หรือเป็นข้อมูลประกอบข้อมูลจากแหล่งอื่น นอกจากวิธีการสังเกตมักจะทำได้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีขนาดเล็ก หากกลุ่มผู้เป็นเป้าหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นมีระดับกว้าง วิธีการสังเกตก็จะไม่ค่อยเหมาะสม ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะนำไปใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) ส่วนใช้วิธีการสังเกตเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นอาจมีข้อจำกัด ขึ้นอยู่กับบางประเด็นปัญหา หรือบางสถานการณ์ และยังเป็นการประเมินความ

ต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา และเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตไม่ใช่วิธีการที่จะให้ข้อมูลประเภทนี้ได้

การจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) ของความต้องการจำเป็น เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุและการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือการระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ภายใต้งบประมาณทรัพยากรที่มีจำกัด เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลของการตอบสนองแบบคู่ วิธีที่ใช้หลักประเมินแตกต่างกัน วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างพบว่า เป็นที่นิยมกันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่างมีวิธี ดังนี้

1) วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

$$MDF = I - D \quad (2-1)$$

ข้อดีของการใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญตามผลต่างของค่าเฉลี่ย คือ เป็นวิธีที่สามารถวิเคราะห์ได้ง่าย ไม่ต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง สามารถวิเคราะห์ด้วยมือ และเป็นที่เข้าใจง่าย ข้อเสียของวิธีนี้คือ บางครั้งความต้องการหลายข้อมีคะแนนความแตกต่าง (Difference Scores) เท่ากัน ทำให้มีการตีความว่าเป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญเท่ากัน โดยไม่ได้ให้ความสนใจกับระดับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์จะเป็นว่ามากหรือน้อย

2) วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุด และสูงสุดได้ (Lane, Crofton, & Hall, 1983 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ซึ่งดัดแปลงวิธีการจัดเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (Mean Difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I-D) \times I \quad (2-2)$$

3)วิธี Modified Priority Needs Index: PNI modified เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมของ นางลักขณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวัง (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ใน พิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$(PNI \text{ modified}) = \frac{(I - D)}{D} \quad (2-3)$$

PNI แทน ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I แทน คะแนนเฉลี่ยตามสภาพที่คาดหวัง
D แทน คะแนนเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน

4) การวิเคราะห์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผล การดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตาราง ออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง (หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น) และ สภาพที่เกิดขึ้นจริงจุดที่ใช้ในการแบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง – ต่ำ ที่กำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้ ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจัดตัด (Cat – Off Score)

เกณฑ์การประเมินความต้องการจำเป็น Khong-ngama, Wongwanichb, and Piromsombate (2013) จากการศึกษา Principals' and Teachers' Use of Evaluation Results for Student Learning in Science พบว่า เกณฑ์การประเมินความต้องการจำเป็นนำมาใช้โดย นางลักขณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้กำหนดค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI modified) ไว้ว่า รายการที่มีค่าอย่างน้อย .30 หรือ 30 % ที่มีความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อน

2.5 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ ภายใต้อำนาจหน้าที่ พ.ศ. 2546 มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มนโยบายและแผน, 2567)

- 1) จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ รวมทั้ง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา และพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
- 7) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
- 9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 10) ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา
- 11) ประสานการปฏิบัติงานทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
- 12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้รับมอบหมายหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นองค์กรที่มีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ แผนแม่บท

ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในหลาย ๆ ด้าน รวมถึงผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ กลยุทธ์ จุดเน้น ค่านิยมองค์กร และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2567)

วิสัยทัศน์

"องค์กรแห่งการเรียนรู้ ขับเคลื่อนนวัตกรรม สู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างยั่งยืน"

พันธกิจ

(1) พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

(2) ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นกลไกในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

(3) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

(4) พัฒนาระบบและกลไกด้านความปลอดภัยในทุกมิติ

(5) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะประจำสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

(7) พัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

(8) น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

(9) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ แหล่งเรียนรู้และบริบท

(10) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

(1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการนำนวัตกรรม ระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

(2) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

(3) ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

(4) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

(5) ผู้เรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

(6) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

จุดเน้น

ปลอดภัยรอบด้าน มาตรฐานคุณภาพ โอกาสเท่าเทียม บริหารเปี่ยมประสิทธิภาพ

ค่านิยมองค์กร

จิตบริการ ประสานความร่วมมือ ยึดถือวินัย ก้าวไกลสู่ความเป็นหนึ่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตั้งอยู่ เลขที่ 239/1 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย ปัจจุบันมีโรงเรียนในการดูแลทั้งสิ้น 118 โรงเรียน โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 87 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครูและบุคลากร จำนวน 1,379 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 23 คน พนักงานราชการ จำนวน 38 คน ลูกจ้างชั่วคราวหรืออัตราจ้าง จำนวน 151 คน และนักเรียน จำนวน 23,717 คน

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นการพัฒนา นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวัง ให้การศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน และเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียม นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พร้อมส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเป็นหนึ่งในชุมชนและชาติ ด้วยค่านิยมเชิงบวก เช่น จิตบริการ ประสานความร่วมมือ ยึดถือวินัย และการก้าวไกลสู่ความเป็นหนึ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีทัศนคติและกลยุทธ์ที่เน้นการพัฒนาการศึกษา ในทุกรูปแบบที่มีผลสัมฤทธิ์และยั่งยืนในภาคพื้นที่ที่ดูแล ผ่านการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

จารุวรรณ เทียนส่งรัมย์ และวิจิต แสงสว่าง (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ

เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พัชญ์พิชา จันทา (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน (3) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง (4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการติดตามการใช้และประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยี (6) ด้านการนิเทศการศึกษา มีการให้คำแนะนำตามหลักการนิเทศ เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปรึกษา (7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพ และแผนปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ เทียนสงรัสมิ และวิชิต แสงสว่าง (2564) นุชนภา ศิริรัตน์ และวรชัย วิภูอุปโภค (2563) ซึ่งล้วนเน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

นุชนภา ศิริรัตน์ และวรชัย วิภูอุปโภค (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเขาสมิง ใน 5 ด้าน 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยี และ 5) การวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเขาสมิง จำนวน 169 คน จาก 24 โรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเขาสมิง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการ

เรียนการสอน ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการนิเทศการสอน ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารต้องส่งเสริม 1) การจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม 2) วางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน และแหล่งการเรียนรู้ 3) ให้ความสำคัญแก่การนิเทศภายในอย่างมีคุณภาพ 4) จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการให้เพียงพอ 5) ให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ยุพา พรหมเยี่ยม (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ธัญดา ขงยศยิ่ง (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาคือด้านด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ ตามลำดับ ส่วนด้านการแนะแนวการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแนะแนว

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Usman, Sahraini, and Yusuf (2024) การใช้นวัตกรรมระบบบริหารงานวิชาการบนดิจิทัล ในมหาวิทยาลัยศาสนาอิสลาม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และศักยภาพของพนักงาน ระบบที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความถูกต้องแม่นยำสูง ผลงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของเทคโนโลยีดิจิทัล ในการยกระดับการบริหารงานวิชาการ สถาบันการศึกษาสามารถนำแนวทางและโมเดลที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ปรับปรุงประสิทธิภาพ การเข้าถึง และความโปร่งใสของบริการ รวมไปถึงพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศให้นักศึกษา การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ จะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา

คุณภาพบริการด้านการศึกษา และช่วยให้นักศึกษาและเจ้าหน้าที่สามารถรับมือกับความท้าทายในยุคดิจิทัล

Haramain (2023) ศึกษาการบริหารระบบสนับสนุนทางวิชาการในมหาวิทยาลัย พบว่าการบริหารระบบดังกล่าว ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่ต้องการด้านกิจการนักศึกษาและบริการอย่างมีนัยสำคัญ การบริหารจัดการระบบอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญในการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยเน้นไปที่การจัดสรรทรัพยากรและกลยุทธ์ที่เป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างการดูแลนักศึกษาและบริการ ซึ่งมีความสำคัญต่อความสำเร็จโดยรวมของนักศึกษา รวมไปถึงการตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักศึกษา การให้บริการสนับสนุนที่จำเป็น และการสร้างสภาพแวดล้อมการศึกษาที่เหมาะสม ผลงานวิจัยนี้ สนับสนุนความสำคัญของการพัฒนานักศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบสนับสนุนทางวิชาการ สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานักศึกษา เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสในการเติบโตส่วนบุคคล พัฒนาทักษะ และประสบการณ์ที่มีคุณค่า

Khoiri, Herawan, and Hartini (2023) ศึกษาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปใช้ใน STKIP Arrahmaniyah พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับบริการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ช่วยยกระดับบริการบริหารงานวิชาการของ STKIP Arrahmaniyah ทั้งในแง่ของประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ระบบสารสนเทศทางวิชาการ พอร์ทัลออนไลน์ และการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว ลดเวลาในการประมวลผลเอกสาร และเพิ่มจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Sandyawati, Ms, and Su (2022) ศึกษาการบูรณาการระบบบริหารโรงเรียนและการกำกับดูแลทางวิชาการ พบว่า ไม่มีวิธีการนิเทศครูแบบกลุ่มหรือเดี่ยวที่เหมาะสมกับกระบวนการพัฒนาครูทุกคน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการต่างๆ เพื่อส่งเสริมครูในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมและแม่นยำเป็นเรื่องยาก ผู้บริหารโรงเรียนต้องรู้ว่า จะต้องให้คำแนะนำในด้านใด และต้องรู้จักลักษณะนิสัยของครูแต่ละคน เพื่อให้เครื่องมือในการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการและสภาพของครู การบูรณาการระหว่างระบบบริหารโรงเรียนกับกิจกรรมนิเทศการศึกษา ช่วยให้เห็นภาพรวมการบริหารโรงเรียนและความพยายามในการยกระดับคุณภาพ ระบบบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ บรรลุผลด้านการเรียนรู้ และบรรลุเป้าหมายด้าน

คุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ต้องมีระบบนิเทศการศึกษาที่ดี ผลการวิเคราะห์และการอภิปราย แนะนำให้ผู้บริหารโรงเรียน ปรับปรุงและรักษามาตรฐานการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ให้ผู้สอนรักษาคุณภาพและความเป็นมืออาชีพ ครูจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพการสอนอยู่เสมอ

Leithwood and Jantzi (2006) ได้ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด ดังนี้ 1) มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของนักเรียน 2) สนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของครู 3) สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวย 4) ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ 5) มีส่วนร่วมของชุมชน

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทนำในการขับเคลื่อนงานวิชาการ โดยอาศัยแนวทางและกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ความสำคัญของระบบบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานดิจิทัล การกำกับดูแลทางวิชาการที่ดี และการบูรณาการกับระบบบริหารโรงเรียน ปัจจัยเหล่านี้ ล้วนส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการ สนับสนุนการพัฒนาครู สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวย ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้กับนักศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2566 มีโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 118 โรงเรียน รวมจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสิ้น 1,687 คน (ข้อมูลจากกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 310 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ แล้วทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากรทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	คิดเป็นร้อยละ
เมืองประจวบคีรีขันธ์	437	81	19
ทับสะแก	298	64	21
บางสะพาน	648	100	15
บางสะพานน้อย	304	66	22
รวม	1,687	310	77

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1

แบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Duel-Response Format) ชนิด 5 ระดับ 7 องค์ประกอบดังนี้ คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการอยู่ใน

ระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้การสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามการพัฒนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 มีขั้นตอนและวิธีการสร้างโดยดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น เพื่อเป็นแนวทางในการร่าง และสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 สร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาให้ครอบคลุมการการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยมีตัวอย่างของแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาความสอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบ และปรับปรุงสำเนาเนื้อหา ให้มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) มากกว่า 0.5 ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00

3.3.3 ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณา ไปทดลองใช้กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย 30 ชุด (Tryout) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ให้มีค่าอำนาจจำแนก มากกว่า 0.7 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.989

3.3.4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง รายงานและวิเคราะห์ผลด้วยสถิติขั้นพื้นฐานเพื่อนำเสนอข้อมูลสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และแปลข้อมูลในรูปของ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูล โดยมีการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยไปเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

3.4.2 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

3.5 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ โดยนำเสนอในรูปแบบของความถี่ ร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ประจวบคีรีขันธ์เขต 1 ด้วยสถิติบรรยาย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารงานวิชาการ มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพเป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพเป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพเป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพเป็นจริง/ สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

จัดลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก โดยใช้วิธี Priority Need Index (PNI) โดยใช้ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) โดยนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 5 คน เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D \quad (3-1)$$

PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย และเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของข้อมูลมากที่สุด 3 อันดับแรก (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมขั้นตอนที่ 1 เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณนำมาสังเคราะห์หาความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ซึ่งเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเจริญ
- 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนวังมะเดื่อ
- 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว
- 4) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคอกช้าง
- 5) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคั่นกะได

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งได้จากการสังเคราะห์มาจากการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดการศึกษาของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ด้วยตนเอง นำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์แล้วเรียบเรียงบรรยายข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ความคิดเห็น แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 หลังจากนั้นนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาและหาแนวทางในการพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

4.4 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

4.5 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์แทนค่าสถิติในการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
PNI _{modified}	หมายถึง	ดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 310 ฉบับ ซึ่งสามารถจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	100	32.26
	หญิง	210	67.74
รวม		310	100
2.	อายุ		
	น้อยกว่า 30 ปี	110	35.48
	31 - 40 ปี	100	32.26
	41 - 50 ปี	67	21.61
	51 - 60 ปี	32	10.32
	มากกว่า 60 ปี	1	0.32
รวม		310	100
3	ตำแหน่งงานในปัจจุบันมากกว่า 60 ปี	1	0.32
	ผู้อำนวยการโรงเรียน	31	10.00
	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	9	2.90
	ครูระดับชั้นอนุบาล	36	11.61
	ครูระดับชั้นประถมศึกษา	149	48.06
	ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา	81	26.13
	ครูพิเศษ	4	1.29

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
รวม		310	100
4.	วุฒิการศึกษา		
	ปริญญาตรี	201	64.84
	ปริญญาโท	92	29.68
	ปริญญาเอก	14	4.52
	อื่นๆ	3	0.97
รวม		300	100
5.	ประสบการณ์ทำงาน		
	น้อยกว่า 5 ปี	129	41.61
	6 -10 ปี	79	25.48
	11- 20 ปี	61	19.68
	มากกว่า 20 ปี	41	13.23
รวม		310	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 และเพศชาย จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.48 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.61 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.32 และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32 ตามลำดับ

ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครูระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 48.06 ตำแหน่งครูระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.13 ตำแหน่งครูระดับชั้นอนุบาล จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.61 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 และตำแหน่งครูพี่เลี้ยง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.29 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 64.84 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 29.68 ระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.52 และระดับการศึกษาอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.97 ตามลำดับ

ประสบการณ์ทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 -10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.48 ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11- 20 ปีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.68 และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.23 ตามลำดับ

4.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม

(n = 310)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.61	0.73	มาก	4.43	0.72	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.58	0.68	มาก	4.43	0.69	มากที่สุด
3. ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.57	0.69	มาก	4.37	0.71	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.59	0.71	มาก	4.37	0.73	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม (ต่อ)

(n = 310)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.45	0.74	มาก	4.32	0.73	มากที่สุด
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.55	0.71	มาก	4.40	0.70	มากที่สุด
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.51	0.75	มาก	4.38	0.71	มากที่สุด
รวม	3.55	0.72	มาก	4.39	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.39$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.61$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=3.59$) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.58$) ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=3.57$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=3.55$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.51$) ตามลำดับ ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.45$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.43$) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.40$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=4.38$) ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผล

การเรียนรู้และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน ($\bar{X}=4.37$) ตามลำดับ ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.32$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

(n = 310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้หลักสูตร	3.57	0.74	มาก	4.41	0.73	มากที่สุด
2. สนับสนุนให้ครู เข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้ ศึกษางานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน	3.66	0.74	มาก	4.46	0.72	มากที่สุด
3. จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	3.62	0.73	มาก	4.44	0.72	มากที่สุด
4. โรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้	3.57	0.69	มาก	4.40	0.72	มากที่สุด
รวม	3.61	0.73	มาก	4.43	0.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.43$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ข้อที่ 2 สนับสนุนให้ครู เข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้ ศึกษางานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.66$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่

เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X}=3.62$) ตามลำดับ ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้หลักสูตร และข้อที่ 4 โรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.57$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 2 สนับสนุนให้ครู เข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้ ศึกษา ดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.46$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X}=4.44$) ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=4.41$) ตามลำดับ และข้อที่ 4 โรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.40$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้

(n = 310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ทำการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น	3.55	0.67	มาก	4.45	0.64	มากที่สุด
2.การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้	3.55	0.71	มาก	4.41	0.71	มากที่สุด
3.มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ	3.59	0.67	มาก	4.43	0.68	มากที่สุด
4.สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ลึกซึ้งอดภัย ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน	3.61	0.69	มาก	4.42	0.70	มากที่สุด
รวม	3.58	0.68	มาก	4.43	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.43$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ข้อที่ 4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ฝึกปอดภัย ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.61$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.59$) ตามลำดับ ข้อที่ 1 ทำการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น และข้อที่ 2 การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.55$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 1 ทำการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.45$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.43$) ข้อที่ 4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ฝึกปอดภัย ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X}=4.42$) ตามลำดับ และข้อที่ 2 การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.41$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(n = 310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลการประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	— X	S.D.	ระดับ	— X	S.D.	ระดับ
1.มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการและเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการ ตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	3.56	0.70	มาก	4.38	0.70	มาก ที่สุด
2.การประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็นการ ประเมินผลแบบครอบคลุมทุกด้านของ ผู้เรียน	3.59	0.72	มาก	4.37	0.69	มาก ที่สุด
3.ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสบการณ์ผลการเรียนและโอนุมติผล การเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของ นักเรียนเป็นรายบุคคล	3.58	0.68	มาก	4.38	0.70	มาก ที่สุด
4.มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด ประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบ สารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและ เทียบโอนผลการเรียน	3.55	0.69	มาก	4.36	0.72	มาก ที่สุด
รวม	3.57	0.69	มาก	4.37	0.71	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการ

เทียบโอนผลการเรียน สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.37$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนากิจการงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ข้อที่ 2 การประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็นการประเมินผลแบบครอบคลุมทุกด้านของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.59$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ครูมีการวัดผลประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=3.58$) ข้อที่ 1 มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.56$) ตามลำดับ และข้อที่ 4 มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.55$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 1 มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และข้อที่ 3 ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบ โอนประสบการณ์ผลการเรียน และอนุมัติผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.38$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 การประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็นการประเมินผลแบบครอบคลุมทุกด้านของผู้เรียน ($\bar{X}=4.37$) ตามลำดับ และข้อที่ 4 มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.36$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

(n = 310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนมีการวิเคราะห์และ ประเมินผลระบบประกันคุณภาพ ภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา	3.57	0.690.72	มาก	4.37	0.74	มากที่สุด
2. โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน	3.60	0.71	มาก	4.36	0.70	มากที่สุด
3. มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีอย่างชัดเจน โดยกำหนด เป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำ รายงาน และกำหนดรูปแบบได้ เหมาะสม	3.56	0.73	มาก	4.39	0.74	มากที่สุด
4. โรงเรียนแต่งตั้งคณะจัดทำรายงาน คุณภาพการศึกษา โดยมีการรวบรวม แปล ผล นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน จัดทำ เอกสารตามรูปแบบ	3.61	0.72	มาก	4.36	0.72	มากที่สุด
รวม	3.59	0.71	มาก	4.37	0.73	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.59) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ =4.37)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนากิจการงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ข้อที่ 4 โรงเรียนแต่งตั้งคณะจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา โดยมีการรวบรวม แปลผล นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน จัดทำเอกสารตามรูปแบบที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.61$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.60$) ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ และข้อที่ 3 มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจน โดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน และกำหนดรูปแบบได้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.56$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 3 มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจน โดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน และกำหนดรูปแบบได้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.39$) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.37$) ตามลำดับ ข้อที่ 2 โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และข้อที่ 4 โรงเรียนแต่งตั้งคณะจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา โดยมีการรวบรวม แปลผล นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน จัดทำเอกสารตามรูปแบบที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.36$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนากิจการงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุน ครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและ ยกระดับคุณภาพการ เรียนการสอน	3.43	0.76	มาก	4.33	0.74	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ต่อ)

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.มีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่ง บริการวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้าการ วิจัยที่ทันสมัย	3.46	0.73	มาก	4.30	0.71	มากที่สุด
3.โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มี ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบ ปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	3.49	0.74	มาก	4.34	0.72	มากที่สุด
4.โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อ การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการ เรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา	3.40	0.73	ปาน กลาง	4.30	0.74	มากที่สุด
รวม	3.45	0.74	มาก	4.32	0.73	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.45) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ =4.32)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ข้อที่ 3 โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.49$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 มีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งบริการวิชาการเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การวิจัยที่ทันสมัย ($\bar{X}=3.46$) ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.43$) ตามลำดับ และข้อที่ 4 โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.40$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 3 โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.34$) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.33$) ตามลำดับ ข้อที่ 2 มีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งบริการวิชาการเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การวิจัยที่ทันสมัย และข้อที่ 4 โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.30$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.มีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.58	0.70	มาก	4.42	0.69	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา (ต่อ)

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน	3.52	0.74	มาก	4.36	0.71	มากที่สุด
3.มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน	3.56	0.69	มาก	4.42	0.71	มากที่สุด
รวม	3.55	0.71	มาก	4.40	0.70	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.40$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ข้อที่ 1 มีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.58$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน ($\bar{X}=3.56$) ตามลำดับ และข้อที่ 2 มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการ

นิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x}=3.52$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 1 มีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และข้อที่ 3 มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระระดับชั้นเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.42$) ตามลำดับ และข้อที่ 2 มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x}=3.36$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา การใช้ และการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน	3.62	0.71	มาก	4.45	0.68	มากที่สุด
2. โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน	3.41	0.79	มาก	4.32	0.74	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ต่อ)

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับ ไว้บริการครูและนักเรียนอย่าง หลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้ งาน	3.44	0.76	มาก	4.31	0.73	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและ การจัดการเรียนการสอน	3.55	0.73	มาก	4.42	0.70	มากที่สุด
รวม	3.51	0.75	มาก	4.38	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.38$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ข้อที่ 1 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา การใช้ และการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.62$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.55$) ข้อที่ 3 โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียน

อย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน ($\bar{X}=3.44$) ตามลำดับ และข้อที่ 2 โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.41$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ข้อที่ 1 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา การใช้และการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.45$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.42$) ข้อที่ 2 โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.32$) ตามลำดับ และข้อที่ 3 โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.31$)

4.4 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 4.10 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภาพรวม

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน		สภาวะที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.61	0.73	4.43	0.72	0.228	5
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.58	0.68	4.43	0.69	0.237	4
3. ด้านการวัดผลการประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.57	0.69	4.37	0.71	0.225	6
4. ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.59	0.71	4.37	0.73	0.217	7

ตารางที่ 4.10 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาลำดับความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ภาพรวม (ต่อ)

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	3.45	0.74	4.32	0.73	0.251	1
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.55	0.71	4.40	0.70	0.239	3
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.51	0.75	4.38	0.71	0.246	2
รวม	3.55	0.72	4.39	0.71	0.235	

จากตารางที่ 4.10 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู
และบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้
ลำดับที่ 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.251) ลำดับที่ 2
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (PNI_{modified} = 0.246) ลำดับที่ 3 ด้านการนิเทศ
การศึกษา (PNI_{modified} = 0.239) ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.251)
ลำดับที่ 5 ด้านการพัฒนาหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.251) ลำดับที่ 6 ด้านการวัดผลการประเมินผลและ
ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (PNI_{modified} = 0.251) และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (PNI_{modified} = 0.251) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ด้านการพัฒนาหลักสูตร

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
1.โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้ หลักสูตร	3.57	0.74	4.41	0.73	0.235	1
2.สนับสนุนให้ครู เข้าร่วมอบรม พัฒนาความรู้ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนการสอน	3.66	0.74	4.46	0.72	0.219	4
3.จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่ เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของ โรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง	3.62	0.73	4.44	0.72	0.227	3
4.โรงเรียนทำการประเมินความ ครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตร สถานศึกษาก่อนนำไปใช้	3.57	0.69	4.40	0.72	0.232	2
รวม	3.61	0.73	4.43	0.72	0.228	

จากตารางที่ 4.11 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้หลักสูตร (PNI_{modified} = 0.235) ลำดับที่
2 โรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้
(PNI_{modified} = 0.232) ลำดับที่ 3 จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของ
โรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง (PNI_{modified} = 0.227) และลำดับที่ 4 สนับสนุนให้ครู

เข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้ ศึกษางานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.219$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI_{modified}	ลำดับ
1.ทำการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น	3.55	0.67	4.45	0.64	0.254	1
2.การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้	3.55	0.71	4.41	0.71	0.242	2
3.มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ	3.59	0.67	4.43	0.68	0.234	3
4.สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน	3.61	0.69	4.42	0.70	0.224	4
รวม	3.58	0.68	4.43	0.68	0.237	

จากตารางที่ 4.12 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

เรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 ทำการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ($PNI_{modified} = 0.254$) ลำดับที่ 2 การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ ($PNI_{modified} = 0.242$) ลำดับที่ 3 มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ ($PNI_{modified} = 0.234$) และลำดับที่ 4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ฝึกฝนบ่อยๆ ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ($PNI_{modified} = 0.224$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลการประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1.มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการและ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อ เป็นหลักฐานในการตัดสินใจผู้เรียน บรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	3.56	0.70	4.38	0.70	0.230	1
2.การประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้ง ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็นการประเมินผลแบบครอบคลุมทุก ด้านของผู้เรียน	3.59	0.72	4.37	0.69	0.217	4
3.ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสบการณ์ผลการเรียน และอนุมัติ ผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริง ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.58	0.68	4.38	0.70	0.223	3

ตารางที่ 4.13 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (ต่อ)

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลการประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
4.มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด ประเมินผล และส่งเสริมให้มีการ จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.55	0.69	4.36	0.72	0.228	2
รวม	3.57	0.69	4.37	0.71	0.225	

จากตารางที่ 4.13 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวัดผลการ
ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามี
ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 มีกระบวนการที่ใช้
วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานใน
การตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.230) ลำดับที่ 2 มีการพัฒนาเครื่องมือ
ในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบ
โอนผลการเรียน (PNI_{modified} = 0.228) ลำดับที่ 3 ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์
ผลการเรียน และอนุมัติผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล (PNI_{modified} =
0.223) และลำดับที่ 4 การประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็น
การประเมินผลแบบครอบคลุมทุกด้านของผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.217) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
1.โรงเรียนมีการวิเคราะห์และ ประเมินผลระบบประกันคุณภาพ ภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา	3.57	0.69	4.37	0.74	0.224	2
2.โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน	3.60	0.71	4.36	0.70	0.211	3
3.มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนด เป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำ รายงาน และกำหนดรูปแบบได้ เหมาะสม	3.56	0.73	4.39	0.74	0.233	1
4.โรงเรียนแต่งตั้งคณะจัดทำรายงาน คุณภาพการศึกษา โดยมีการรวบรวม แปลผล นำเสนอข้อมูลผลการ ดำเนินงาน จัดทำเอกสารตามรูปแบบที่ กำหนดไว้	3.61	0.72	4.36	0.72	0.208	4
รวม	3.59	0.71	4.37	0.73	0.217	

จากตารางที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความ

ต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน และกำหนดรูปแบบได้เหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.233$) ลำดับที่ 2 โรงเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.224$) ลำดับที่ 3 โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.211$) และลำดับที่ 4 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานคุณภาพการศึกษา โดยมีการรวบรวม แปลผล นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน จัดทำเอกสารตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาวะที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI_{modified}	ลำดับ
1. โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุน ครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับ คุณภาพการเรียนการสอน	3.43	0.76	4.33	0.74	0.262	2
2. มีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่ง บริการวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้าการ วิจัยที่ทันสมัย	3.46	0.73	4.30	0.71	0.243	4
3. โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มี ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การ จัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	3.49	0.74	4.34	0.72	0.244	3

ตารางที่ 4.15 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ต่อ)

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
4. โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.40	0.73	4.30	0.74	0.265	1
รวม	3.45	0.74	4.32	0.73	0.251	

จากตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.265$) ลำดับที่ 2 โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.262$) ลำดับที่ 3 โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ ($PNI_{modified} = 0.244$) และลำดับที่ 4 มีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งบริการวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้าการวิจัยที่ทันสมัย ($PNI_{modified} = 0.243$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ด้านการนิเทศการศึกษา

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
1.มีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการ สอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.58	0.70	4.42	0.69	0.235	3
2.มีกระบวนการในการปฏิบัติงาน ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหาร นิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และ บุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการ เรียนการสอนและการปฏิบัติงาน	3.52	0.74	4.36	0.71	0.239	2
3.มีกระบวนการที่สนับสนุนการ แลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายใน ระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน	3.56	0.69	4.42	0.71	0.242	1
รวม	3.55	0.71	4.40	0.70	0.239	

จากตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา
พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่าง
ครู บุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน (PNI_{modified} = 0.242) ลำดับที่ 2 มีกระบวนการในการ
ปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับ
การนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน (PNI_{modified} =

0.239) และลำดับที่ 3 มีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการ (PNI_{modified} = 0.235) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(n=310)

การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	สภาพปัจจุบัน		ส ภา พ ที่ พื ง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
1. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา การใช้ และการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน	3.62	0.71	4.45	0.68	0.229	4
2. โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ตสำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน	3.41	0.79	4.32	0.74	0.267	1
3. โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน	3.44	0.76	4.31	0.73	0.253	2
4. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน	3.55	0.73	4.42	0.70	0.245	3
รวม	3.51	0.75	4.38	0.71	0.246	

จากตารางที่ 4.17 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.267$) ลำดับที่ 2 โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน ($PNI_{modified} = 0.253$) ลำดับที่ 3 โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.245$) และลำดับที่ 4 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา การใช้ และการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.229$) ตามลำดับ

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภาพรวม พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ควรได้รับการพัฒนารายด้านและรายชื่อ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้หลักสูตร 2) โรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ และ 3) จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

ด้านที่ 2 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ทำการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น 2) การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ และ 3) มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ

ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีกระบวนการที่ใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ 2) มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และ 3) ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน และกำหนดรูปแบบได้เหมาะสม 2) โรงเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และ 3) โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน

ด้านที่ 5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน และ 3) โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

ด้านที่ 6 ด้านการนิเทศการศึกษา

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระระดับชั้นเดียวกัน 2) มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน และ 3) มีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการพิจารณาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน 2) โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน และ 3) โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ 4.18 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนา
หลักสูตร

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
ความ ต้องการ จำเป็น					
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
โรงเรียนมีการ วางแผนในการ ใช้หลักสูตร	ควรเน้นการ อ่านและ เขียนเป็น พื้นฐานและ เชื่อมโยง ความรู้เพื่อ ใช้แก้ปัญหา ในชีวิตจริง โดยผู้บริหาร ต้องร่วม พัฒนา หลักสูตรกับ ครูอย่างกล้า หาญ	ต้องพัฒนา อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ สอดคล้องกับ การ เปลี่ยนแปลง ของสังคม เศรษฐกิจ และ เทคโนโลยี เพื่อบรรลุ เป้าหมาย การศึกษา	ควรมีการ ปรับปรุงใน ทุกๆ ปี การศึกษา เพื่อให้เป็น ปัจจุบัน และ ทันสมัย	ควรมีการ ปรับปรุงทุกปี การศึกษา เพื่อให้การ วางแผนใน การใช้ หลักสูตร บรรลุ เป้าหมายทัน ต่อเหตุการณ์ และการ เปลี่ยนแปลง	ควรปรับปรุง พัฒนาและวาง แผนการใช้ หลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง และ นำข้อมูลในแต่ ละปีมา ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา รวมถึงนำผล การประเมิน จากการ ประเมินในแต่ละ การกำกับ ติดตาม มามี ส่วนร่วมใน การพัฒนา
โรงเรียนทำการ ประเมินความ ครบถ้วน	องค์ประกอบ หลักสูตร ครบถ้วนไม่	สถานศึกษา ควรประเมิน และปรับปรุง	ควรมีการ ประเมินการ ใช้หลักสูตร	ควรมีการ ประเมินการ ใช้หลักสูตร	โรงเรียนควร ประเมินและ ปรับปรุง

ตารางที่ 4.18 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการพัฒนา
หลักสูตร (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก ความต้องการ จำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
และเหมาะสม ของหลักสูตร สถานศึกษา ก่อนนำไปใช้	พอ ต้อง นำไปใช้ได้ จริง เกิด ผลลัพธ์ สมรรถนะ ผู้เรียนที่ สูงขึ้นได้จริง ด้วย	หลักสูตรอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อ หาจุดบกพร่อง และเพิ่ม ประสิทธิภาพ ในการบริหาร และการเรียน การสอน	ที่ผ่านมา แล้ว จึงทำการ ปรับปรุง หลักสูตรให้ แล้วเสร็จก่อน นำไปใช้จริง	ตามรายวิชา และมีการ รายงานผล การใช้ หลักสูตร แล้วนำผลที่ ได้มาวิเคราะห์ ปรับปรุง หลักสูตรเพื่อ นำไปใช้ในปี การศึกษา ถัดไป	หลักสูตรอย่าง ต่อเนื่องเพื่อ ค้นหา จุดบกพร่อง และเพิ่ม ประสิทธิภาพ ในการบริหาร และการเรียน การสอน
จัดทำเกณฑ์การ จบหลักสูตรที่ เป็นไปตาม วิสัยทัศน์ พันธ กิจของโรงเรียน และสอดคล้อง กับ	ต้องมีการ ซ่อมเสริมเติม เต็มผู้เรียนให้ บรรลุ มาตรฐาน ตัวชี้วัด ต่าง ๆ ซึ่งครูทุก	ศึกษาระเบียบ และ หลักเกณฑ์การ วัดผลตาม หลักสูตร แกนกลางเพื่อ สะท้อน คุณภาพของ	เกณฑ์ในการ จบหลักสูตร ยึดตามเกณฑ์ การจบของ หลักสูตร แกนกลางเป็น หลัก เนื่องจาก การ	การวางแผน และวิจัยเพื่อ ปรับปรุง หลักสูตรต้อง สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และ พันธกิจของ โรงเรียนเพื่อ	การกำหนด เกณฑ์ในการ จบหลักสูตร จะทำโดยยึด ตามเกณฑ์การ จบของ หลักสูตร แกนกลาง

ตารางที่ 4.18 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการพัฒนา
หลักสูตร (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
ความต้องการ จำเป็น					
หลักสูตร แกนกลาง	คนต้องมี วิธีการและ เมตตาธรรมที่ จะช่วยเหลือ ซ่อมเสริม ผู้เรียน รวมถึง การจัด การศึกษา โรงเรียนต้อง ยืดหยุ่นต่อ ความ หลากหลาย ของผู้เรียน	สถานศึกษา และจัดทำ ระเบียบ วัดผลของ โรงเรียนให้ สอดคล้อง กับ ข้อกำหนด หลักสูตร	กำหนด วิสัยทัศน์ และ พันธกิจของ โรงเรียนจะ กำหนดเพื่อให้ สอดคล้องกับ หลักสูตร แกนกลางโดย ส่วนใหญ่อยู่แล้ว	เกณฑ์การจบ ที่มีความ สอดคล้องกัน และมี ประสิทธิภาพ ในการศึกษา	เป็นหลัก เพื่อให้ สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และ พันธกิจของ โรงเรียนที่มี การกำหนดอยู่ แล้วโดยส่วน ใหญ่
2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
ทำการวิเคราะห์ ติดตามผลการ เรียนรู้ของ ผู้เรียน และนำ ข้อมูลมา ปรับปรุง	ใช้การ Feedback ใน ระหว่างเรียน หลังเรียน ให้ ผู้เรียนเห็น ความก้าวหน้า	ส่งเสริมให้ ครูมีการวัด และ ประเมินผล การเรียนรู้ ของผู้เรียน	วิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ประจำปีและ ประชุมรายเดือน	ใช้ระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนแบบ บุคคลเพื่อ สนับสนุน	นำผลระหว่าง เรียนและหลัง เรียนมาสร้าง การตระหนัก และพัฒนา ตนเอง

ตารางที่ 4.19 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
กระบวนการเรียนรู้ให้ ดีขึ้น	ของตนเองว่า ตนเองต้อง พัฒนาที่จุด ไหนอย่างไร เน้นการ ประเมินเพื่อ พัฒนาและ เรียนรู้ มากกว่า ประเมินเพื่อ ตัดสิน	อย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการ เรียนรู้ โดยมี จัดทำข้อมูล สารสนเทศ ของผู้เรียน จำแนกเป็น นักเรียนกลุ่ม	เพื่อนำเสนอ นโยบาย ติดตาม พฤติกรรม และแก้ไข ผลการเรียน ของนักเรียน	การพัฒนา และ ความสำเร็จ ใน การศึกษา ตาม หลักสูตร อย่างเต็มที่	ส่งเสริมครู ให้วัดและ ประเมินผล การเรียนรู้ ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง ผ่านข้อมูล สารสนเทศที่ แบ่งกลุ่ม
การจัดการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพ ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ คิด วิเคราะห์ เรียนรู้ด้วย ตนเอง และสามารถ นำความรู้ไปใช้จริงได้	เน้นให้ครู จัดการเรียน การสอนทั้ง พื้นฐาน 8 สาระ และ การเรียน บูรณาการ PBL เพื่อให้ เด็กรู้จักนำ ความรู้ ทักษะ มาใช้	ส่งเสริมครู ให้เรียนรู้และ ประยุกต์ Active Learning เพื่อ สร้างการ เรียนรู้ที่เป็น เอกลักษณ์	ส่งเสริมครู ให้ใช้ Active Learning เน้นผู้เรียน เป็น ศูนย์กลาง เพิ่มการลง มือปฏิบัติ	ส่งเสริมครู ให้นำเสนอ Active Learning, Project Approach, และ STEM Education ผ่าน	ส่งเสริมครู ให้นำ Active Learning มา ประยุกต์ใช้ ในการสร้าง การเรียนรู้ และการ ปฏิบัติ

ตารางที่ 4.19 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก ความ ต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
	แก้ปัญหา ใน สถานการณ์ ต่าง ๆ	และส่งเสริม การปฏิบัติ จริงใช้ความรู้ ที่ได้เรียนรู้ ได้อย่างมี ประสิทธิ ภาพ	และฝึกคิด วิเคราะห์ อย่างเต็มที่ ด้วยการให้ คำแนะนำ อย่างตรงจุด	เทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อ กระตุ้นการ เรียนรู้และ การ ประเมินผล PISA เพื่อ การพัฒนา โรงเรียน	จริงเพื่อใช้ ความรู้ได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ
มีการพัฒนาผู้สอน ให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการ สอนที่มี ประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอน สามารถจัดการ เรียนรู้ที่ ตอบสนองต่อ ความต้องการของ ผู้เรียนอยู่เสมอ	ใช้กระบวนการ PLC ทั้ง LS SS CS ซึ่งร่วม กิจกรรมกัน ทั้งผู้บริหาร และครูทุก สัปดาห์ การ ที่ครูได้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ใน บรรยากาศ เป็นมิตร จะ	ส่งเสริมครู เข้ารับการ อบรมและ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ เกี่ยวกับการ สอนที่มี ประสิทธิภาพ พระพัก ถึงการ เปลี่ยนแปลง ของโลกและ เทคโนโลยี	ส่งครูเข้ารับ การอบรม พัฒนาใน ด้านการ จัดการ เรียนรู้ใน กลุ่มสาระ ของตนเอง อย่าง สม่ำเสมอ มีการนิเทศ ติดตามการ	ส่งเสริมครู ให้เข้ารับ การพัฒนา การจัดการ เรียนรู้และ สนับสนุน ทรัพยากร เพื่อครู ออกแบบ และจัดการ เรียนรู้ใน บริบทของ สถานศึกษา	ส่งเสริมครูให้ เข้ารับการ อบรม พัฒนาการ จัดการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระ ของตนเอง อย่าง สม่ำเสมอและ สนับสนุน ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ (PLC)

ตารางที่ 4.20 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการวัดผลการ
ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
	ทำให้รู้จริง มากขึ้นในสิ่ง ที่ทำ และเกิด ปัญญาปฏิบัติ ร่วมกัน	นำไปสู่การ ปรับปรุง กระบวนการ เรียนรู้	จัดการเรียน การสอน	รวมถึง สนับสนุน การ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ (PLC)	
3.ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน					
มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการและเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานใน การตัดสินว่าผู้เรียน บรรลุจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้	ใช้เครื่องมือ วัดผลแบบ เชิงบริบท เช่น การ ประเมินผล งานจริงและ การ สัมภาษณ์ เพื่อวัด ความรู้ที่เกิด จากการ จัดการเรียนรู้ จริง ที่เน้น ความเข้าใจ และการ	ส่งเสริมให้ ครูจัด กิจกรรมการ สอนและ วัดผลที่ หลากหลาย เพื่อเห็น พัฒนาการ ของผู้เรียน และให้ ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการ ประเมินผล และรับ ข้อมูล ย้อนกลับ	ใช้ โปรแกรม สำเร็จรูปใน การเก็บ คะแนนและ ตัดสิน ผล การเรียนรู้ ของนักเรียน รายบุคคล เพื่อความ แม่นยำมาก ยิ่งขึ้น	ส่งเสริม สนับสนุน ให้ ครูผู้สอน เข้ารับการ ฝึกอบรม การใช้ โปรแกรม บันทึกผล การเรียนรู้ โดยมีการ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้ โปรแกรม	ส่งเสริมการ ใช้เครื่องมือ วัดผล อย่าง หลากหลาย เช่น การ ประเมินผล งานจริงและ การ สัมภาษณ์ เพื่อวัด ความรู้ที่เกิด จากการ จัดการ เรียนรู้ที่เน้น ความเข้าใจ และการ

ตารางที่ 4.20 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการวัดผลการ
ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
	ประยุกต์ใช้ ข้อมูล			เพื่อนำผลที่ ได้มาใช้เป็น หลักฐาน	ประยุกต์ ใช้ข้อมูล
มีการพัฒนา เครื่องมือในการวัด ประเมินผล และ ส่งเสริมให้มีการ จัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน	ครูบันทึกผล การประเมิน ในระบบ SCCL ส่วน การเทียบ โอนวิชา พื้นฐานไม่มี ปัญหา เพราะ ใช้มาตรฐาน เดียวกัน ส่วนวิชา เพิ่มเติมให้ นักเรียนย้าย มาเรียนใหม่ ตาม หลักสูตร	ส่งเสริมให้ ครูใช้วิธีการ และ เครื่องมือที่ หลากหลาย ในการวัด และ ประเมินผล เพื่อพัฒนา ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยม ของผู้เรียน	การวัดผล ประเมินผล เป็นการวัด แบบ หลากหลาย และเป็นไป ตามบริบท ของแต่ละ รายวิชา ดังนั้นจึง ไม่ได้มีการ กำหนด วิธีการที่ ตายตัว ให้กับผู้สอน	ส่งเสริมครู พัฒนา เครื่องมือ วัดผลที่ หลากหลาย และ เหมาะสม กับผู้เรียน โดยใช้ เทคโนโลยี ในการ จัดเก็บ ข้อมูลเพื่อ ความ สะดวกใน การสืบค้น และใช้งาน	ส่งเสริมครู ใช้ เครื่องมือ วัดผลที่ หลากหลาย และ เหมาะสม ด้วย เทคโนโลยี เพื่อความ สะดวกใน การจัดเก็บ และใช้ ข้อมูล
จัดทำเกณฑ์การจบ หลักสูตรที่เป็นไป ตามวิสัยทัศน์ พันธ	ครูบันทึก ผลการ ประเมินใน	ส่งเสริมให้ ครู แลกเปลี่ยน	ให้คุณครูได้ เข้ารับการ อบรมทุก	วัดความรู้ ด้านการ วัดผลของ	ส่งเสริม การอบรม ครูในการ

ตารางที่ 4.20 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
กิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	ระบบ SCCL ส่วนการเทียบโอนวิชาพื้นฐานไม่มีปัญหาเพราะใช้มาตรฐานเดียวกัน ส่วนวิชาเพิ่มเติมให้นักเรียนย้ายมาเรียนใหม่ตามหลักสูตร	เรียนรู้และอบรมเพื่อพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและระเบียบของสถานศึกษา	ครั้งที่มีการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพจริงของนักเรียนแต่ละบุคคล	ครูและจัดอบรมเพื่อเพิ่มความเข้าใจ หลังอบรมมีการประเมินเพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียน	วัดผลแบบเป็นไปตามสภาพจริงของนักเรียนและประเมินความรู้หลังอบรม
4.ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา					
มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน	กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายประจำปี โดยวิเคราะห์งานและภารกิจ	แต่งตั้งคณะกรรมการ การประเมินภายในเพื่อตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐาน	เมื่อครบรอบ 1 ปีการศึกษา ฝ่ายวิชาการจะต้องดำเนินการรวบรวมผล	ครูทุกคนมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมาย ประกันคุณภาพภายในและ	แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในเพื่อตรวจสอบมาตรฐาน

ตารางที่ 4.21 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
แผนการจัดทำ รายงาน และกำหนด รูปแบบได้เหมาะสม	ใน แผนปฏิบัติ การ เชื่อมโยงกับ การประกัน คุณภาพ ลด ภาระงานแต่ เพิ่มประสิทธิ ภาพ	การศึกษา และจัดทำ รายงานการ ประเมิน ตนเองของ สถานศึกษา (SAR) เพื่อ ประชา สัมพันธ์และ การพัฒนา ต่อไป	ให้ครบทุก รายวิชา และ จัดทำ รายงานผล ทั้งใน รูปแบบ ผลสัมฤทธิ์ รวมทุก ระดับ และ ผลสัมฤทธิ์ รายชั้น	รับผิดชอบ ใน โครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ และมาตร ฐานฯ โดย จัดทำ(SAR) เพื่อเผยแพร่	การศึกษา และจัดทำ รายงาน SAR เมื่อ ครบรอบปี การศึกษา
โรงเรียนมีการ วิเคราะห์และ ประเมินผลระบบ ประกันคุณภาพ ภายใน เพื่อนำไป ปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา	บุคลากรทุก คนได้ ประเมินผล ตาม มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ทุกปี มีการ เผยแพร่ รายงาน เพื่อให้ครูได้ ศึกษาและ ปรับปรุง	ประเมิน คุณภาพ การศึกษา เพื่อรวบรวม ข้อมูลและ วิเคราะห์ผล การดำเนิน งานของ ผู้เรียนและ กระบวนการ	นำผลการ ประกัน คุณภาพ ภายในในปี การศึกษาที่ ผ่านมา ร่วมกับคณะ ครูวิเคราะห์ และตั้งค่า เป้าหมายให้ เพิ่มขึ้น หรือ	วิเคราะห์ผล การประกัน คุณภาพในปี การศึกษาที่ ผ่านมาเพื่อ ตรวจสอบ ความสำเร็จ ตาม เป้าหมาย หรือไม่ และ จะนำข้อมูล	ประเมิน คุณภาพ การศึกษา เพื่อ วิเคราะห์ และพัฒนา การศึกษา โดยใช้ ข้อมูลการ ประกัน

ตารางที่ 4.21 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
	การทำงาน ในปีต่อไป	กับเป้าหมาย และพัฒนา การศึกษาให้ ยั่งยืนต่อไป	รักษาสภาพ ให้อยู่ใน ระดับดีขึ้น	มาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนา และปรับปรุง ในอนาคต	คุณภาพ ภายในและ ตั้งเป้าหมาย ใหม่ตามผล การวิเคราะห์
โรงเรียนจัดทำ แผนพัฒนา การศึกษา เพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา ภายใน สถานศึกษา ให้ได้ มาตรฐาน	มี สารสนเทศ พื้นฐานใน แต่ละด้าน แต่ ตั้งเป้าหมาย ร่วมกัน 3- 5 ปีว่าจะพา โรงเรียนไป ในทิศทาง ใด อะไรคือ ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ นั้น	แต่งตั้งคณะ กรรม การ ดำเนินงาน เพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลภายใน และภายนอก สถานศึกษา เพื่อกำหนด ทิศทางสะกด ยุทธการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาตาม มาตรฐานฯ	แผนพัฒนา การศึกษาจะ รวมบริบท ของโรงเรียน และมาตรฐาน การศึกษาชาติ เพื่อเน้นการ จัด ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ เป็นปฐมนิเทศ ให้แก่ผู้เรียน ได้เป็นสำคัญ	ศึกษาบริบท โรงเรียน นำมา SWOT เพื่อหาจุด แข็ง จุดอ่อน จุดควร พัฒนาและ อุปสรรค เพื่อนำมาใช้ ในการวางแผน การ จัดทำ แผนพัฒนา การศึกษา	รวบรวมและ จัดทำ แผนพัฒนา การศึกษาโดย ใช้บริบทและ มาตรฐาน การศึกษาชาติ เพื่อเสริมสร้าง ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ เป็นรากฐาน สำคัญให้แก่ ผู้เรียน
5.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา					
โรงเรียนมีการ เผยแพร่	ครูทุกคนใช้ ข้อมูล	โรงเรียน เผยแพร่	การเผยแพร่ ผลการวิจัย	เผยแพร่ให้ ครูผู้สอนใน	ครูใช้ข้อมูล ผู้เรียน

ตารางที่ 4.22 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
5.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา					
ผลการวิจัยเพื่อการ เรียนรู้และพัฒนา คุณภาพการศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัย มาใช้ เพื่อพัฒนาการ เรียนรู้และพัฒนา คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	ผู้เรียนแต่ละ บุคคลเพื่อ พัฒนาทักษะ อ่านเขียน และ พฤติกรรม ไม่พึง ประสงค์ ด้วยการ สะท้อนคิด ผลหลังการ สอนใน กิจกรรม PLC อย่างมี ประสิทธิ ภาพ	ผลงานวิจัย ผ่านเว็บไซต์ เพื่อ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระหว่าง วิชาชีพ และ เป็นแนวทาง ในการ พัฒนาเสริม คุณภาพการ เรียนรู้ของ นักเรียนและ โรงเรียน ต่อไป	ของคุณครู โดยส่วน ใหญ่จะเป็น การเผยแพร่ ในระดับ สถานศึกษา เป็นการ แลกเปลี่ยน ของคุณครู ในรายวิชา ต่าง ๆ	เผยแพร่ให้ ครูผู้สอน ใน โรงเรียน เดียวกัน ประชาสัม พันธ์ผ่าน ระบบ ออนไลน์ และกลุ่ม ครูผู้สอนที่ มีความ สนใจใน เรื่อง เดียวกัน	เพื่อพัฒนา พฤติกรรม ผ่าน กิจกรรม PLC และ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระหว่าง วิชาชีพเพื่อ พัฒนาการ เรียนรู้ของ ผู้เรียน
โรงเรียนมีการจัด งบประมาณ สนับสนุนครูในการ ทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา	ให้งบใน ส่วน พัฒนาการ เรียนการ สอนเป็น	การทำวิจัย เพื่อ แก้ปัญหา และ ยกระดับ	จัดทำเป็น โครงการ และ กิจกรรม ต่างๆ เพื่อ	สนับสนุน งบประมา ณจากเงิน อุดหนุน เงินรายได้	โรงเรียน จัดสรร งบประมาณ สนับสนุน ด้านวิชาการ

ตารางที่ 4.22 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก ความ ต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
และยกระดับ คุณภาพการเรียนการสอน	วัสดุ สื่อการสอน	คุณภาพการเรียนการสอน จัดว่าเป็นหนึ่งในงานวิชาการ ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านวิชาการเป็นส่วน	สนับสนุนงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา นักเรียนและยกระดับคุณภาพ	สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดทำโครงการและกิจกรรม	เป็นส่วนใหญ่เพื่อการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน
โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ	โรงเรียนมีการอบรมพัฒนาครูต่อเนื่องอยู่แล้ว โดยผู้บริหารให้การอบรมวิชาการ รวมถึง	ส่งเสริมครูให้อบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาความรู้ของ	ส่งเสริมให้คุณครูทุกคนทำการวิจัยในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ และสนับสนุนทั้งงบประมาณและ	สนับสนุนครูในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการและสะสมเพื่อศึกษาเพื่อพัฒนาการแก้ปัญหา	ส่งเสริมครูทุกคนในการวิจัยในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ และสนับสนุนทั้ง

ตารางที่ 4.22 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
การหาเหตุผลในการ ตอบปัญหา และการ เรียนรู้ในปัญหาที่ตน สนใจ	กิจกรรม PLC เพื่อ พัฒนาการ เรียนการ สอน	นักเรียนตาม หลักสูตร ของ สถานศึกษา	เทคโนโลยีที่ จำเป็นใน การทำวิจัย	อย่างมี เหตุผลตาม วุฒิภาวะ ตามวัยของ ผู้เรียน	งบประมาณ และ เทคโนโลยี ที่จำเป็น สำหรับ การทำวิจัย ใน โรงเรียน

ตารางที่ 4.23 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
6.ด้านการนิเทศการศึกษา					
มีกระบวนการที่ สนับสนุนการ แลกเปลี่ยนการนิเทศ กันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่ม	บูรณาการกับ PLC ในส่วน ผู้บริหารมี นิเทศตาม ปฏิทิน เน้น การให้	สนับสนุนให้ มีการนิเทศ ทั้งแบบ ทางการ และ ไม่เป็น ทางการ ด้วย	หลักการที่ บุคลากรเข้า รับการอบรม แต่ละกลุ่มคือ การ แลกเปลี่ยน	ประชุม ชี้แจงและ วาง แผนการ นิเทศ ร่วมกัน	สนับสนุนการ นิเทศและการ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ภายใน

ตารางที่ 4.23 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศ
การศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
สาระ ระดับชั้น เดียวกัน	Feedback มากกว่าไป นิเทศแบบให้ คะแนนหรือ ตัดสิน	การพูดคุย แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ระหว่างกัน	ประสบการณ์ ในการ ประชุมเพื่อ ส่งเสริม ความเข้าใจ และความ ร่วมมือของ บุคลากร ทั้งหมดใน องค์กร	โดยมี ผู้บริหารร่วม เป็น คณะกรรมการ นิเทศ เพื่อ สร้างทัศนคติ บวกและ ยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้	โรงเรียน เพื่อ ส่งเสริม ศักยภาพใน การจัดการ เรียนรู้ให้ สูงขึ้น
มีกระบวนการในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศกับ ผู้รับการนิเทศ ที่จะ ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำกับครูผู้รับการ นิเทศ และบุคลากร ทางการศึกษาให้ พัฒนาการเรียนการ สอนและการ ปฏิบัติงาน	บูรณาการกับ PLC ในส่วน ผู้บริหารมี นิเทศตาม ปฏิทิน เน้น การให้ Feedback มากกว่าไป นิเทศแบบให้ คะแนนหรือ ตัดสิน	ประชุม วางแผนทำ ความเข้าใจ มองเป้าหมาย เดียวกัน ระหว่างผู้ นิเทศ และผู้ ได้รับการ นิเทศเพื่อให้ การนิเทศ สำเร็จลุล่วง	การนิเทศให้ ผู้รับการ นิเทศเลือก วิชาและชั้น เรียนเป็น จุดเริ่มต้นที่ สำคัญ ความ ยืดหยุ่นใน การเลือกช่วย ให้การนิเทศ มีประสิทธิภาพ	สร้างทัศนคติ เชิงบวก ชี้ให้เห็นถึง ข้อดีของการ นิเทศให้ ครูผู้สอน รับทราบ พร้อมทั้ง นิเทศใน รูปแบบ กัลยาณมิตร โดยให้	พัฒนา กระบวนการ นิเทศ ระหว่าง ครูผู้สอน เพื่อกระตุ้น ความเข้าใจ และความ ร่วมมือใน การจัดการ เรียนการ

ตารางที่ 4.23 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก ความ ต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
		ตามวัตถุประสงค์	ภาพและเป็นที่ยอมรับ	คำปรึกษาแนะนำและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศ	สอนและปฏิบัติงานหน้าที่ในสถานศึกษา
มีการชี้แนะช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	ใช้กระบวนการ PLC และเน้นการ Feedback	ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลากหลายและการฝึกปฏิบัติจริง เช่น การซักถามปัญหาเพื่อกระตุ้นความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์โดยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มและรับผิดชอบร่วมกัน	มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของคุณครู พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพิ่มเติม	จัดการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียนการสอน ร่วมแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของครูผู้สอนเพื่อเสริมสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนของพวกเขา	นิเทศ กำกับติดตามอยู่เสมอ และใช้วิธีที่หลากหลาย โดยให้บุคลากรภายในโรงเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีส่วนร่วมมากที่สุด ในการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.24 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและ
ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูล หลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
7.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
โรงเรียนจัดหาสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพา หรือแท็บเล็ต สำหรับครู และ นักเรียน ได้อย่าง เพียงพอในการใช้ การจัดการเรียนการ สอน	ทางโรงเรียนมี USO NET และการ สนับสนุน ICT เป็น อินเทอร์เน็ต ในแต่ละ ปีงบประมาณ	สนับสนุน การอบรม พัฒนาครูใน การผลิตสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ และเข้า ร่วมอบรม ออนไลน์ และ ออฟไลน์ รวมถึงการ ใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ พร้อม จัดหา อุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ	แนวทางใน การจัดหา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หลักเลยคือ การรับ บริจาค และ ลงสภาพให้ สามารถใช้ งานได้โดย การซ่อม บำรุงในแต่ละปี	สนับสนุน งบประมาณ จากเงิน อุดหนุนราย หัว เงิน รายได้ สถานศึกษา เงินบริจาค ขอรับการ สนับสนุน จาก หน่วยงาน ภาครัฐและ เอกชน ใน การจัดซื้อ จัดหา	จัดหาทุนและ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ พกพาสำหรับ ครูและ นักเรียนจาก องค์กร ภายนอกหรือ ภาคีเครือข่าย เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ ในการจัดการ เรียนการ สอน
โรงเรียนมีการจัด แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ	เน้นการ พัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	ปรับปรุง พัฒนา	จัดให้มี แหล่งเรียนรู้	ปรับปรุง และซ่อม แซม	ปรับปรุง พัฒนา

ตารางที่ 4.24 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและ
ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
ศูนย์วิทยบริการ สำหรับไว้บริการครู และนักเรียนอย่าง หลากหลายและ เพียงพอสำหรับการ ใช้งาน	โดยให้ความ สำคัญกับ แหล่งเรียนรู้ ธรรมชาติ และปรับปรุง ห้องปฏิบัติ การต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี ลดลง ห้องสมุด และสร้างมุม หนังสือใน ทุกห้องเพื่อ ส่งเสริมการ อ่าน	ห้องปฏิบัติ การต่าง ๆ ให้สามารถ ให้บริการ กับนักเรียน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ด้วยการ สนับสนุน งบประมาณ ตามความ เหมาะสม	ทุกที่ใน โรงเรียน และมีใน ห้องเรียน ทุก ๆ ห้องเรียน	สภาพ แวดล้อม ภายในและ ภายนอก โรงเรียนให้ เหมาะสม เพื่อใช้เป็น แหล่งเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ ปรับปรุง ห้องปฏิบัติ การให้ พร้อมใช้ งานอย่างมี ประสิทธิ ภาพ	ปรับปรุง พัฒนาและ ซ่อมแซม แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติ การ ศูนย์ วิทยบริการ รวมถึงการ ใช้ ทรัพยากร ร่วมกับ โรงเรียน ข้างเคียง เพื่อให้ เพียงพอ สำหรับการ ใช้งาน
โรงเรียนมีการนำ เทคโนโลยีเข้ามาใช้ ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการ ทำงานของครู	โรงเรียนใช้ ระบบบริหาร จัดการ SCCL มา ตั้งแต่ปี 2562 แล้ว เป็นผู้นำ	ใช้ แพลตฟอร์ม มอออนไลน์ ของ Google เพื่อบริหาร จัดการ	1. ใช้เป็น สื่อในการ จัดการเรียน การสอนใน วิชาต่างๆ	1. ใช้เป็น สื่อในการ จัดการเรียน การสอน และเก็บ ข้อมูล	จัดหา เทคโนโลยี ที่ครู บุคลากร และ นักเรียน

ตารางที่ 4.24 รายงานข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ต่อ)

(n=5)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ความต้องการจำเป็น	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
และการจัดการเรียน การสอน	เรื่องนี้ มาแล้ว	โรงเรียน และอบรม ครูให้พัฒนา ทักษะด้าน เทคโนโลยี ดิจิทัลใน การจัดการ เรียนการ สอน	2. ใช้ในการ เก็บข้อมูล รายบุคคล 3. ใช้ในการ วัดผลและ ประเมินผล ในแต่ละปี การศึกษา	นักเรียน รายบุคคล 2. ใช้ในการ วัดผลและ ประเมินผล รวมถึง บริหาร จัดการงาน และ กิจกรรม ประชา สัมพันธ์	สามารถ เข้าถึงและ ใช้งานได้ ง่าย ทั้งใน ด้านงาน บริหาร และการ จัดการ เรียนการ สอน อีก ทั้งเพื่อลด งบประมาณ แต่ให้ เกิด คุณภาพ สูงสุด

4.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตร	
1.1 โรงเรียนมีการวางแผนในการใช้หลักสูตร	- ควรเน้นการอ่านและเขียนเป็นพื้นฐานและเชื่อมโยงความรู้เพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยผู้บริหารต้องร่วมพัฒนาหลักสูตรกับครูอย่างกล้าหาญ - ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี เพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษา - ควรมีการปรับปรุงในทุกๆ ปีการศึกษาเพื่อให้เป็นปัจจุบัน และทันสมัย - ควรมีการปรับปรุงทุกปีการศึกษา เพื่อให้การวางแผนในการใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง - หลักสูตรควรปรับปรุงทุกปี เน้นการอ่านเขียนและเชื่อมโยงความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันพัฒนา
1.2 โรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้	- องค์ประกอบหลักสูตรครบถ้วนไม่พอ ต้องนำไปใช้ได้จริงเกิดผลลัพธ์ สมรรถนะ ผู้เรียนที่สูงขึ้นได้จริงด้วย - สถานศึกษาควรประเมินและปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อหาจุดบกพร่องและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการเรียนการสอน - ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา แล้วจึงทำการปรับปรุงหลักสูตรให้แล้วเสร็จก่อนนำไปใช้จริง - ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรตามรายวิชาและมีการรายงานผล การใช้หลักสูตร แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในปีการศึกษาถัดไป

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
	- โรงเรียนควรประเมินและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อค้นหาจุดบกพร่องและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการเรียนการสอน
1.3 จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	- ต้องมีการซ่อมเสริมเต็มเต็มผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐาน ตัวชี้วัดต่าง ๆ ซึ่งครูทุกคนต้องมีวิธีการและเมตตาธรรมที่จะช่วยเหลือซ่อมเสริมผู้เรียน รวมถึงการจัดการศึกษาโรงเรียนต้องยืดหยุ่นต่อความหลากหลายของผู้เรียน - ศึกษาระเบียบและหลักเกณฑ์การวัดผลตามหลักสูตรแกนกลางเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำระเบียบวัดผลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดหลักสูตร - เกณฑ์ในการจบหลักสูตร ยึดตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก เนื่องจากการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนจะมีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางโดยส่วนใหญ่อยู่แล้ว - การวางแผนและวิจัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนเพื่อเกณฑ์การจบที่มีความสอดคล้องกันและมีประสิทธิภาพในการศึกษา - การกำหนดเกณฑ์ในการจบหลักสูตรจะทำโดยยึดตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนที่มีการกำหนดอยู่แล้วโดยส่วนใหญ่
2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	
2.1 ทำการวิเคราะห์ติดตาม ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำ	- ใช้การ Feedback ในระหว่างเรียนหลังเรียน ให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเองว่าตนเองต้องพัฒนาที่จุดไหนอย่างไร

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
ข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการ เรียนรู้ให้ดีขึ้น	เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาและเรียนรู้มากกว่าประเมินเพื่อ ตัดสิน - ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียนรู้ โดยมีจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน จำแนกเป็นนักเรียน กลุ่ม - วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีและประชุมราย เดือนเพื่อนำเสนอข้อบ่งชี้ ติดตามพฤติกรรม และแก้ไข ผลการ เรียนของนักเรียน - ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบบุคคลเพื่อสนับสนุนการ พัฒนาและความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรอย่างเต็มที่ - นำผลระหว่างเรียนและหลังเรียนมาสร้างการตระหนักและ พัฒนาตนเอง ส่งเสริมครูให้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียนอย่างต่อเนื่องผ่านข้อมูลสารสนเทศที่แบ่งกลุ่ม
2.2 การจัดการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้ จริงได้	- เน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนทั้งพื้นฐาน 8 สาระ และการ เรียนบูรณาการ PBL เพื่อให้ได้รู้จักนำความรู้ ทักษะ มาใช้ แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ - ส่งเสริมครูให้เรียนรู้และประยุกต์ Active Learning เพื่อสร้าง การเรียนรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ และส่งเสริมการปฏิบัติจริงใช้ความรู้ ที่ได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมครูให้ใช้ Active Learning เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มการลงมือปฏิบัติและฝึกคิดวิเคราะห์อย่างเต็มที่ ด้วยการให้ คำแนะนำอย่างตรงจุด

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
	- ส่งเสริมครูให้นำเสนอ Active Learning, Project Approach, และ STEM Education ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และการประเมินผล PISA เพื่อการพัฒนาโรงเรียน - ส่งเสริมครูให้นำ Active Learning มาประยุกต์ใช้ในการสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงเพื่อใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2.3 มีการพัฒนาผู้สอนให้มี ความรู้ ทักษะ และเทคนิคการ สอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริม ให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้เรียนอยู่เสมอ	- ใช้กระบวนการ PLC ทั้ง LS SS CS ซึ่งร่วมกิจกรรมกันทั้ง ผู้บริหารและครูทุกสัปดาห์ การที่ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใน บรรยากาศเป็นมิตร จะทำให้รู้จริงมากขึ้นในสิ่งที่ทำ และเกิด ปัญญาปฏิบัติร่วมกัน - ส่งเสริมครูเข้ารับการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการ สอนที่มีประสิทธิภาพ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของโลก และเทคโนโลยี นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ - ส่งครูเข้ารับการอบรมพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระของตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการนิเทศติดตามการจัดการ เรียนการสอน - ส่งเสริมครูให้เข้ารับการพัฒนา การจัดการเรียนรู้และ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ในบริบท ของสถานศึกษา รวมถึงสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) - ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระของตนเองอย่างสม่ำเสมอและสนับสนุนชุมชนแห่งการ เรียนรู้ (PLC)
3.ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	
3.1 มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการ และเครื่องมือในการเก็บ	- ใช้เครื่องมือวัดผลแบบเชิงบริบท เช่น การประเมินผลงานจริง และการสัมภาษณ์ เพื่อวัดความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้จริง

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจ ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	ที่เน้นความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ข้อมูล - ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการสอนและวัดผลที่หลากหลาย เพื่อเห็นพัฒนาการของผู้เรียนและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและรับข้อมูลย้อนกลับ - ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการเก็บคะแนนและตัดสินใจ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคลเพื่อความแม่นยำมากยิ่งขึ้น - ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมบันทึกผล การเรียนรู้ โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้โปรแกรม เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นหลักฐาน - ส่งเสริมการใช้เครื่องมือวัดผล อย่างหลากหลาย เช่น การประเมินผลงานจริงและการสัมภาษณ์เพื่อวัดความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ข้อมูล
3.2 มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	- ครุภัณฑ์ผลการประเมินในระบบ SCCL ส่วนการเทียบโอนวิชาพื้นฐานไม่มีปัญหา เพราะใช้มาตรฐานเดียวกัน ส่วนวิชาเพิ่มเติมให้นักเรียนย้ายมาเรียนใหม่ตามหลักสูตร - ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมของผู้เรียน - การวัดผลประเมินผล เป็นการวัดแบบหลากหลาย และเป็นไปตามบริบทของแต่ละรายวิชา ดังนั้นจึงไม่ได้มีการกำหนดวิธีการที่ตายตัวให้กับผู้สอน - ส่งเสริมครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อความสะดวกในการสืบค้นและใช้งาน

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
	- ส่งเสริมครูใช้เครื่องมือวัดผลที่หลากหลายและเหมาะสมด้วยเทคโนโลยีเพื่อความสะดวกในการจัดเก็บและใช้ข้อมูล
3.3 จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	- ครูบันทึกผลการประเมินในระบบ SCCL ส่วนการเทียบโอนวิชาพื้นฐานไม่มีปัญหา เพราะใช้มาตรฐานเดียวกัน ส่วนวิชาเพิ่มเติมให้นักเรียนย้ายมาเรียนใหม่ตามหลักสูตร - ส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอบรมเพื่อพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและระเบียบของสถานศึกษา - ให้ครูได้เข้ารับการอบรมทุกครั้งที่มีโอกาส การวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามสภาพจริงของนักเรียนแต่ละบุคคล - วัดความรู้ด้านการวัดผลของครูและจัดอบรมเพื่อเพิ่มความเข้าใจ หลังอบรมมีการประเมินเพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียน - ส่งเสริมการอบรมครูในการวัดผลแบบเป็นไปตามสภาพจริงของนักเรียนและประเมินความรู้หลังอบรม
4.ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	
4.1 มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน และกำหนดรูปแบบได้เหมาะสม	- กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายประจำปี โดยวิเคราะห์งานและภารกิจในแผนปฏิบัติการ เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพ ลดภาระงานแต่เพิ่มประสิทธิภาพ - แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในเพื่อตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) เพื่อประชาสัมพันธ์และการพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
	- เมื่อครบรอบ 1 ปีการศึกษา ฝ่ายวิชาการจะต้องดำเนินการรวบรวมผลให้ครบทุกรายวิชา และจัดทำรายงานผลทั้งในรูปแบบผลสัมฤทธิ์รวมทุกระดับ และผลสัมฤทธิ์รายชั้น - ครูทุกคนมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายประกันคุณภาพภายในและรับผิดชอบในโครงการ/กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมาตรฐานฯ โดยจัดทำ(SAR) เพื่อเผยแพร่ - แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในเพื่อตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาและจัดทำรายงาน SAR เมื่อครบรอบปีการศึกษา
4.2 โรงเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	- บุคลากรทุกคนได้ประเมินผลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ทุกปี มีการเผยแพร่รายงานเพื่อให้ครูได้ศึกษาและปรับปรุงการทำงานในปีต่อไป - ประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของผู้เรียนและกระบวนการบริหาร นำข้อมูลเปรียบเทียบกับเป้าหมายและพัฒนาการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป - นำผลการประกันคุณภาพภายในในปีการศึกษาที่ผ่านมาพร้อมกับคณะกรรมการวิเคราะห์ และตั้งเป้าหมายให้เพิ่มขึ้น หรือรักษาสภาพให้อยู่ในระดับดีขึ้น - วิเคราะห์ผล การประกันคุณภาพในปีการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ และจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงในอนาคต - ประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อวิเคราะห์และพัฒนาการศึกษาโดยใช้ข้อมูลการประกันคุณภาพภายในและตั้งเป้าหมายใหม่ตามผล การวิเคราะห์
4.3 โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ	- มีสารสนเทศพื้นฐานในแต่ละด้าน แต่ตั้งเป้าหมายร่วมกัน 3 – 5 ปีว่าจะพาโรงเรียนไปในทิศทางใด อะไรคือตัวบ่งชี้

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
การศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน	ความสำเร็จนั้น - แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานฯ - แผนพัฒนาการศึกษาจะรวมบริบทของโรงเรียนและมาตรฐานการศึกษาชาติเพื่อนำมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นปฐมภูมิให้แก่ผู้เรียนได้เป็นสำคัญ - ศึกษาบริบทโรงเรียน นำมา SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน จุดควรพัฒนาและอุปสรรค เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา - รวบรวมและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยใช้บริบทและมาตรฐานการศึกษาชาติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรากฐานสำคัญให้แก่ผู้เรียน
5.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	
5.1 โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	- ครูทุกคนใช้ข้อมูลผู้เรียนแต่ละบุคคลเพื่อพัฒนาทักษะอ่านเขียนและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ด้วยการสะท้อนคิดผลหลังการสอนในกิจกรรม PLC อย่างมีประสิทธิภาพ - โรงเรียนเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านเว็บไซต์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิชาชีพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและโรงเรียนต่อไป - การเผยแพร่ผลการวิจัยของคุณครูโดยส่วนใหญ่จะเป็นการเผยแพร่ในระดับสถานศึกษา เป็นการแลกเปลี่ยนของคุณครูในรายวิชาต่าง ๆ

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
	- เผยแพร่ให้ครูผู้สอนในโรงเรียนเดียวกัน ประชาสัมพันธ์ผ่านระบบออนไลน์และกลุ่มครูผู้สอนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน - ครูใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมผ่านกิจกรรม PLC และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิชาชีพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
5.2 โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน	- ใช้งบในส่วนพัฒนาการเรียนการสอนเป็นวัสดุ สื่อการสอน - การทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน จัดว่าเป็นหนึ่งในงานวิชาการ ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านวิชาการเป็นส่วนใหญ่ - จัดทำเป็นโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียนและยกระดับคุณภาพ - สนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุน เงินรายได้สถานศึกษา ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดทำโครงการและกิจกรรม - โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านวิชาการเป็นส่วนใหญ่เพื่อการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน
5.3 โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหา	- โรงเรียนมีการอบรมพัฒนาครูต่อเนื่องอยู่แล้วโดยผู้บริหารให้การอบรมวิชาการ รวมถึงกิจกรรม PLC เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน - ส่งเสริมครูให้อบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาความรู้ของนักเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
เหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	- ส่งเสริมให้คุณครูทุกคนทำการวิจัยในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ และสนับสนุนทั้งงบประมาณและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำวิจัย - สนับสนุนครูในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการและสะเต็มศึกษา เพื่อพัฒนาการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลตามวิถีภาวะตามวัยของผู้เรียน - ส่งเสริมครูทุกคนในการวิจัยในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ และสนับสนุนทั้งงบประมาณและเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการทำวิจัยในโรงเรียน
6.ด้านการนิเทศการศึกษา	
6.1 มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน	- บูรณาการกับ PLC ในส่วนผู้บริหารมีนิเทศตามปฏิทิน เน้นการให้ Feedback มากกว่าไปนิเทศแบบให้คะแนนหรือตัดสิน - สนับสนุนให้มีการนิเทศทั้งแบบทางการ และไม่เป็นทางการ ด้วยการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน - หลักการที่บุคลากรเข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่มคือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประชุมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดในองค์กร - ประชุมชี้แจงและวางแผนการนิเทศร่วมกันโดยมีผู้บริหารร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ เพื่อสร้างทัศนคติบวกและยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ - สนับสนุนการนิเทศและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้สูงขึ้น
6.2 มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่จะ	- บูรณาการกับ PLC ในส่วนผู้บริหารมีนิเทศตามปฏิทิน เน้นการให้ Feedback มากกว่าไปนิเทศแบบให้คะแนนหรือตัดสิน - ประชุมวางแผน ทำความเข้าใจ มองเป้าหมายเดียวกันระหว่าง

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน	ผู้นิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศเพื่อให้การนิเทศสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ - การนิเทศให้ผู้รับการนิเทศเลือกวิชาและชั้นเรียนเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ความยืดหยุ่นในการเลือกช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ - สร้างทัศนคติเชิงบวกชี้ให้เห็นถึงข้อดีของการนิเทศให้ครูผู้สอนรับทราบ พร้อมทั้งนิเทศในรูปแบบกัลยาณมิตร โดยให้คำปรึกษา แนะนำและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศ - พัฒนาระบบการนิเทศระหว่างครูผู้สอน เพื่อกระตุ้นความเข้าใจและความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานหน้าที่ในสถานศึกษา
6.3 มีการชี้แนะช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	- ใช้กระบวนการ PLC และเน้นการ Feedback - ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลากหลายและการฝึกปฏิบัติจริง เช่น การซักถามปัญหาเพื่อกระตุ้นความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มและรับผิดชอบร่วมกัน - มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของคุณครู พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพิ่มเติม - จัดการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียนการสอน ร่วมแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของครูผู้สอน เพื่อเสริมสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนของพวกเขา - นิเทศ กำกับ ติดตาม อยู่เสมอ และใช้วิธีที่หลากหลาย โดยให้บุคลากรภายในโรงเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีส่วนร่วมมาก

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
	ที่สุด ในการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
7.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	
7.1 โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้จัดการเรียนการสอน	- ทางโรงเรียนมี USO NET และการสนับสนุน ICT เป็นอินเทอร์เน็ตในแต่ละปีงบประมาณ - สนับสนุนการอบรมพัฒนาครูในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเข้าร่วมอบรมออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ - แนวทางในการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หลักเลยคือ การรับบริจาค และคงสภาพให้สามารถใช้งานได้โดยการซ่อมบำรุงในแต่ละปี - สนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนรายหัว เงินรายได้สถานศึกษา เงินบริจาค ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการจัดซื้อจัดหา - จัดหาทุนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์พกพาสำหรับครู และนักเรียนจากองค์กรภายนอกหรือภาคีเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
7.2 โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน	- เน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี ลดลงห้องสมุดและสร้างมุมหนังสือในทุกห้องเพื่อส่งเสริมการอ่าน - ปรับปรุงพัฒนาห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้สามารถให้บริการกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสนับสนุนงบประมาณตามความเหมาะสม

ตารางที่ 4.25 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
	- จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทุกที่ในโรงเรียน และมีในห้องเรียน ทุก ๆ ห้องเรียน - ปรับปรุงและซ่อมแซมสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนให้เหมาะสมเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ปรับปรุงห้องปฏิบัติการให้พร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ - ปรับปรุงพัฒนาและซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติ การ ศูนย์ วิทยบริการ รวมถึงการใช้ทรัพยากรร่วมกับโรงเรียนข้างเคียง เพื่อให้เพียงพอสำหรับการใช้งาน
7.3 โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน	- โรงเรียนใช้ระบบบริหารจัดการ SCCL มาตั้งแต่ปี 2562 แล้ว เป็นผู้นำเรื่องนี้มาแล้ว - ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ของ Google เพื่อบริหารจัดการโรงเรียนและอบรมครูให้พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน - ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ ใช้ในการเก็บข้อมูลรายบุคคล และใช้ในการวัดผลและประเมินผลในแต่ละปีการศึกษา - ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนและเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และใช้ในการวัดผลและประเมินผล รวมถึงบริหารจัดการงานและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ - จัดหาเทคโนโลยีที่ครู บุคลากรและนักเรียนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย ทั้งในด้านงานบริหาร และการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งเพื่อลดงบประมาณ แต่ให้เกิดคุณภาพสูงสุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 310 คน ซึ่งประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แบบสอบถามเป็นเครื่องมือแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Modified Priority Need Index : $PNI_{modified}$ เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Need Identification) โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น ที่ปรับปรุงโดย สุวิมล ว่องวานิช (2558) จัดลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก โดยใช้วิธี Priority Need Index (PNI) โดยดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) นำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 5 คน เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปผลการศึกษา ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 เพศชาย จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 อายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.48 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.61 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.32 อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32 ตำแหน่งเป็นครูระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 48.06 ตำแหน่งครูระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.13 ตำแหน่งครูระดับชั้นอนุบาล จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.61 ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 ตำแหน่งครูพี่เลี้ยง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.29 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 64.84 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 29.68 ระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.52 ระดับการศึกษาอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.97 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.48 ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11 - 20 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.68 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.23 ตามลำดับ

5.1.2 สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย แต่ละด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามลำดับ ในส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย แต่ละด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร

และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากด้านหลักสูตร ถือเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาที่ทำเป็นประจำอย่างขาดไม่ได้ เพราะเป้าหมายหลักของสถานศึกษาคือ พัฒนาการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งยังมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในทุก ๆ ปี

5.1.3 ผลการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่วิเคราะห์โดยใช้สูตร (Modified Priority Need Index : $PNI_{modified}$) ผลการวิจัย พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สูงเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้กำหนดให้ครูผู้สอนต้องมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ปี และมีนโยบายมุ่งเน้นให้สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ด้าน IS (Independent Study) ซึ่งเป็นวิชาการศึกษา ค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research & Knowledge Formation) ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระในเรื่องหรือประเด็นที่ตนสนใจ ทั้งนี้ทางสถานศึกษาจะจัดเป็นรายวิชา หรือบูรณาการก็แล้วแต่ความเหมาะสม

5.1.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามความต้องการจำเป็นสูงสุดแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 6 แนวทาง ดังนี้

1.1) เน้นการอ่าน การเขียน และการเชื่อมโยงความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิต

จริง หลักสูตรควรเน้นการอ่านและเขียนเป็นพื้นฐาน และเชื่อมโยงความรู้เพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันพัฒนา

1.2) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยหลักสูตรต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

1.3) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรตามรายวิชา สถานศึกษาควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรตามรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงหลักสูตรในปีการศึกษาถัดไป

1.4) การซ่อมเสริมและการช่วยเหลือผู้เรียน ต้องมีการซ่อมเสริมและเติมเต็มผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ โดยครูต้องมีวิธีการและเมตตาธรรมในการช่วยเหลือผู้เรียน รวมถึงการจัดการศึกษาโรงเรียนต้องยืดหยุ่นต่อความหลากหลายของผู้เรียน

1.5) การศึกษาระเบียบและหลักเกณฑ์การวัดผล การศึกษาระเบียบและหลักเกณฑ์การวัดผลตามหลักสูตรแกนกลางเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำระเบียบวัดผลของโรงเรียนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดหลักสูตร

1.6) การวางแผนและวิจัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตร การวางแผนและวิจัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาและเกณฑ์การจบที่สอดคล้องกัน

2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้

2.1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียนรู้ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่ม และนำผลที่ได้มา Feedback เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าและจุดที่ต้องพัฒนา

2.2) การวิเคราะห์และติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีและจัดประชุมรายเดือนเพื่อนำเสนอนโยบาย ติดตามพฤติกรรม และแก้ไข ผลการเรียนของนักเรียน

2.3) การส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning ส่งเสริมครูให้ใช้ Active Learning เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มการลงมือปฏิบัติและฝึกคิดวิเคราะห์ เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและใช้ความรู้ได้จริง

2.4) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนทั้งพื้นฐาน 8 สาระ และการเรียนบูรณาการ (PBL) เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำความรู้และทักษะมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.5) การพัฒนาและอบรมครูผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ซึ่งรวมกิจกรรมกันทั้งผู้บริหารและครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบรรยากาศเป็นมิตร ทำให้ครูรู้จริงและเกิดปัญญาปฏิบัติร่วมกัน

2.6) การอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระของตนเองอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

2.7) การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ส่งเสริมครูให้นำเสนอการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงการใช้ Project Approach และ STEM Education เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และการประเมินผลตามมาตรฐาน PISA

2.8) การดูแลและสนับสนุนนักเรียนแบบบุคคล ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบบุคคลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรอย่างเต็มที่

3) ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

3.1) การใช้เครื่องมือวัดผลที่หลากหลายและเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการสอนและวัดผลที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือวัดผลแบบเชิงบริบท เช่น การประเมินผลงานจริง การสัมภาษณ์ และ โปรแกรมสำเร็จรูปในการเก็บคะแนน เพื่อวัดความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ข้อมูล

3.2) การพัฒนาและอบรมครูในการใช้โปรแกรมบันทึกผล ส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเข้ารับการอบรมการใช้โปรแกรมบันทึกผลการเรียนรู้ มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการใช้โปรแกรม เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นหลักฐาน เพื่อความแม่นยำและสะดวกในการจัดเก็บและใช้งานข้อมูล รวมถึงการจัดการการเทียบโอนวิชาตามมาตรฐานที่กำหนด รวมถึงการจัดการการเทียบโอนวิชาตามมาตรฐานที่กำหนด และประเมินความรู้ของครูหลังอบรมเพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียน

3.3) การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมของผู้เรียน

4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

4.1) การกำหนดมาตรฐานและเป้าหมายประจำปี กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายประจำปี โดยการวิเคราะห์งานและภารกิจในแผนปฏิบัติการ เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

4.2) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในเพื่อตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา และจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) เพื่อการพัฒนาต่อไป

4.3) การวิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของผู้เรียนและกระบวนการบริหาร

4.4) การวางแผนพัฒนาการศึกษา วางแผนพัฒนาการศึกษาโดยใช้บริบทและมาตรฐานการศึกษาชาติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรากฐานสำคัญให้แก่ผู้เรียน

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

5.1) การใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและพฤติกรรม โดยครูทุกคนใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะอ่านเขียนและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ผ่านกิจกรรม PLC อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2) โรงเรียนเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านเว็บไซต์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิชาชีพและเป็นแนวทางในการพัฒนาเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและโรงเรียน

5.3) การอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยโรงเรียนมีการอบรมพัฒนาครูต่อเนื่องโดยผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมการอบรมวิชาการทั้งภายในและภายนอก รวมถึงกิจกรรม PLC เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5.4) การทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพ โรงเรียนนำผลงานวิจัยจัดทำเป็นโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา นักเรียนและยกระดับคุณภาพ

6) ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 2 แนวทาง ดังนี้

6.1) การนิเทศ กำกับติดตาม และบูรณาการกับ PLC ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยเน้นการใช้ Feedback เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

6.2) สนับสนุนการนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและประสิทธิภาพของนักเรียนให้มีคุณภาพ

7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

7.1) โรงเรียนสนับสนุนการอบรมพัฒนาครูในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการเข้าร่วมอบรมออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

7.2) โรงเรียนต้องจัดหางบประมาณสนับสนุนจากหลากหลายแหล่ง ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

7.3) โรงเรียนเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่และการปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

7.4) โรงเรียนใช้แพลตฟอร์มทางเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อบริหารจัดการโรงเรียนและอบรมครูให้พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน

7.5) โรงเรียนใช้เทคโนโลยีที่เข้าถึงและใช้งานได้ง่ายในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการงานและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

1) สภาพปัจจุบันการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีค่าเฉลี่ยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและการจัดการ

เรียนรู้ เพื่อไปสู่ตัวผู้เรียนโดยตรง และเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา โดยสถานต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิตา ปากหวาน (2565) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแนวคิดของ ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งนี้ในส่วนของโรงเรียนทำการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้จะมีค่าเฉลี่ยทางสถิติน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะหลายโรงเรียนมีการทำหลักสูตร แต่ยังขาดการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตร ก่อนนำมาใช้งานจริง

2) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีค่าเฉลี่ยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรที่ผ่านมา รูปแบบวิธีการประเมินผู้เรียนที่เพิ่มความหลากหลาย จึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สูงที่สุด อีกทั้งในด้านของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ การวัดและประเมิน โดยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้งานบริหารวิชาการสามารถจัดทำหลักสูตร พัฒนาระบบประกันคุณภาพ นิเทศการศึกษา และพัฒนาสื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน พัฒนาเนื้อหาตามหลักสูตร และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ช่วยให้ทำงานได้สะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและทรัพยากร พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็น

3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ลำดับที่ 2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลำดับที่ 3 ด้านการนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 5 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ลำดับที่ 6 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้ อาจเพราะว่า ลำดับที่ 1 ถึงลำดับที่ 3 เป็นความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก การวิจัยเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ถือเป็นการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลถึงตัวผู้เรียนและ
 แก้ปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรงและรายบุคคล การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ
 การศึกษาจึงเป็นทางเรื่องอันดับต้น ๆ ของผู้บริหาร และครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การจัดการ
 เรียนรู้และการบริหารสถานศึกษารวดเร็วและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยจะขาดไม่ได้ซึ่งการนิเทศ
 กำกับ ติดตาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ ส่วนความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 ถึง
 ลำดับที่ 7 เป็นส่วนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ไปจนถึงกระบวนการวัดและ
 ประเมินผล ที่ปัจจุบันครูผู้สอนต้องมีการประเมินอย่างหลากหลาย และตามสภาพจริงเพื่อให้ได้
 ผลลัพธ์ที่ตรงตามตัวชี้วัดโดยต้องสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงควรมุ่งเน้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในทุกลำดับนั้นจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น
 ดังนั้นด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ก็เป็นอีกหนึ่งด้านที่ควรให้ความสำคัญ

5.2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) สามารถนำการ
 อ่าน การเขียน มาเชื่อมโยงความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง หลักสูตรควรเน้นการอ่านและเขียนเป็น
 พื้นฐาน และเชื่อมโยงความรู้เพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงโดยผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกัน (2)
 หลักสูตรควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทันสมัยและ
 สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี (3) สถานศึกษาควรมีการ
 ประเมินการใช้หลักสูตรตามรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง
 หลักสูตรในปีการศึกษาถัดไป (4) ครูควรใช้วิธีการและเมตตาธรรมในการช่วยเหลือผู้เรียน โดยมี
 การซ่อมเสริมและเติมเต็มผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ รวมถึงการจัดการศึกษา
 โรงเรียนต้องยืดหยุ่นต่อความหลากหลายของผู้เรียน (5) การศึกษาระเบียบและหลักเกณฑ์การวัดผล
 ตามหลักสูตรแกนกลางเพื่อสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำระเบียบวัดผลของโรงเรียน
 ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดหลักสูตร และ (6) ควรวางแผนและวิจัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรต้อง
 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาและเกณฑ์การ
 จบที่สอดคล้องกัน

2) ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) ควร

ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียนรู้ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่ม และนำผลที่ได้มา Feedback เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าและรู้จุดที่ต้องพัฒนาของตนเอง (2) ควรวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำปีและจัดประชุมรายเดือนเพื่อนำเสนอ นโยบาย ติดตามพฤติกรรม และแก้ไขผลการเรียนของนักเรียน (3) ควรส่งเสริมครูให้ใช้ Active Learning เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มการลงมือปฏิบัติ และฝึกคิดวิเคราะห์ เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและใช้ความรู้ได้จริง (4) ควรจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนทั้งพื้นฐาน 8 สาระ และการเรียนบูรณาการ (PBL) เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักนำความรู้และทักษะมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ (5) ควรส่งเสริมการพัฒนาและอบรมครูผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ซึ่งรวมกิจกรรมกันทั้งผู้บริหารและครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบรรยากาศเป็นมิตร ทำให้ครูรู้จริงและเกิดปัญหาปฏิบัติร่วมกัน (6) ควรส่งเสริมสนับสนุนการอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ให้เข้ารับการอบรมพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระของตนเองอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (7) ควรส่งเสริมครูให้นำเสนอการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงการใช้ Project Approach และ STEM Education เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และการประเมินผลตามมาตรฐาน PISA และ (8) สามารถใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบบุคคลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรอย่างเต็มที่

3) ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) ควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการสอนและวัดผลที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือวัดผลแบบเชิงบริบท เช่น การประเมินผลงานจริง การสัมภาษณ์ และโปรแกรมสำเร็จรูปในการเก็บคะแนน เพื่อวัดความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ข้อมูล (2) ควรส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเข้ารับการอบรมการใช้โปรแกรมบันทึกผลการเรียนรู้ มี การนิเทศ กำกับ และติดตามการใช้โปรแกรม เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นหลักฐาน เพื่อความแม่นยำ และสะดวกในการจัดเก็บและใช้งานข้อมูล รวมถึงการจัดการการเทียบโอนวิชาตามมาตรฐานที่กำหนด และประเมินความรู้ของครูหลังอบรมเพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียน และ (3) ควรส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมของผู้เรียน

4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) ควรกำหนดมาตรฐานและเป้าหมายประจำปี โดยการวิเคราะห์งาน

และภารกิจในแผนปฏิบัติการ เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (2) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในเพื่อตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา และจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) เพื่อการพัฒนาต่อไป (3) ควรวิเคราะห์และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของผู้เรียน และกระบวนการบริหาร และ (4) ควรวางแผนพัฒนาการศึกษาโดยใช้บริบทและมาตรฐานการศึกษาชาติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรากฐานสำคัญให้แก่ผู้เรียน

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) สามารถใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและพฤติกรรม โดยครูทุกคนใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะอ่านเขียนและพฤติกรรมไม่เพียงประสงค์ผ่านกิจกรรม PLC อย่างมีประสิทธิภาพ (2) โรงเรียนควรเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านเว็บไซต์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิชาชีพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและโรงเรียน (3) ควรจัดการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยโรงเรียนมีการอบรมพัฒนาครูต่อเนื่องโดยผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมการอบรมวิชาการทั้งภายในและภายนอก รวมถึงกิจกรรม PLC เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และ (4) ควรทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพ โดยโรงเรียนสามารถนำผลงานวิจัยจัดทำเป็นโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียนและยกระดับคุณภาพ

6) ด้านการนิเทศการศึกษา ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) ควรนิเทศ กำกับ ติดตาม และบูรณาการกับ PLC ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยเน้นการใช้ Feedback เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และ (2) ควรสนับสนุนการนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและประสิทธิภาพของนักเรียนให้มีคุณภาพ

7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า (1) ควรสนับสนุนการอบรมพัฒนาครูในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการเข้าร่วมอบรมออนไลน์ และออฟไลน์ รวมถึงการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (2) ควรจัดหางบประมาณสนับสนุนจากหลากหลายแหล่ง ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (3) ควรเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่และการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม

การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (4) ควรใช้แพลตฟอร์มทางเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อบริหารจัดการโรงเรียนและอบรมครูให้พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน 5) ควรใช้เทคโนโลยีที่เข้าถึงและใช้งานได้ง่ายในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการงานและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการวางแผนในการใช้หลักสูตร รองลงมา คือ มีการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ และมีการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ทั้งนี้สถานศึกษาควรวางแผนและออกแบบหลักสูตรให้เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มาใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง โดยผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกัน การพัฒนาหลักสูตรควรเป็นกระบวนการต่อเนื่องทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี สถานศึกษาควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรตามรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงหลักสูตรในปีถัดไป

2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น รองลงมา คือ มีการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ และมีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมการประเมินผล การเรียนรู้แบบ Active Learning และการเรียนรู้บูรณาการ รวมถึงการพัฒนาอบรมครูผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนานักเรียนและสนับสนุนความสำเร็จตามหลักสูตรอย่างเต็มที่

3) ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีกระบวนการที่ใช้ วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ รองลงมา คือ มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสพการณ์ผลการเรียน และอนุมัติ ผลการเรียนรู้ ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็น รายบุคคล โดยสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการสอนและวัดผลที่หลากหลาย ใช้ เครื่องมือวัดผลเชิงบริบทและโปรแกรมบันทึกผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งอบรมและนิเทศการใช้ โปรแกรม เพื่อประเมินและพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณธรรมของผู้เรียนอย่างแม่นยำ

4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผล การศึกษาความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน และกำหนด รูปแบบได้เหมาะสม รองลงมา คือ มีการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อ นำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่ หลากหลายและ โปรแกรมบันทึกผลการเรียนรู้ เพื่อประเมินความรู้และทักษะของนักเรียนอย่าง แม่นยำ และพัฒนาครูผ่านการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผลการศึกษาความ ต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ครู นำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการ รองลงมา คือ มีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อ แก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน และส่งเสริมครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการ เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การ จัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ ดังนั้นสถานศึกษาควร ใช้ข้อมูลผู้เรียนและกิจกรรม PLC เพื่อพัฒนาทักษะและพฤติกรรม เผยแพร่งานวิจัยผ่านเว็บไซต์, อบรมครูอย่างต่อเนื่อง และทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้

6) ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มี กระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน รองลงมา คือ มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการ นิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้ พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน และมีการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการ จัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถานศึกษา ควรนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และใช้ผลสะท้อนมาบูรณาการ PLC ในการนิเทศและกำกับ

ติดตามเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของผู้เรียน

7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ได้อย่างเพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ สำหรับการใช้งาน และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น โรงเรียนควรสนับสนุนการอบรมครูในการผลิตและใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดหางบประมาณจากภาครัฐและเอกชนเพื่อทรัพยากรเทคโนโลยี พัฒนาแหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการ ใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู และบุคลากรทางการศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรนำผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ไปศึกษาต่อโดยนำรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) หรือระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เพื่อให้เกิดประโยชน์จากผลการวิจัยต่อไป

2) ควรมีการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาจากสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์และสามารถทำให้การพัฒนาการบริหารงานวิชาการมีคุณภาพได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560ข). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คุรุสภา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก หน้า 16 ประกาศใช้ 19 ธันวาคม 2545.
- ขวัญเพชร พลวงศ์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (Master's thesis). สืบค้นจาก https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/2022101863421229106_fulltext.pdf
- จารุวรรณ เทียนสงฆ์ศรี, และวิชิต แสงสว่าง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *HRD JOURNAL*, 12(2), 23-40. สืบค้นจาก <https://ojs.lib.buu.ac.th/index.php/hrd/article/view/7813>
- จิตติมา อัครจิตพิงศ์. (2561). การบริหารสถานศึกษาแบบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิรพร สุขุม. (2564). การนิเทศแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เจนจิรา เวียนสุข. (2561). การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมรรณพาราม (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เจนจิรา เวียนสุข, และนุชนรา รัตนศิริประภา. (2562). การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมรรณพาราม. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 327-337. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/241106>
- ชนิดา ปากหวาน. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1655/1/63010581012.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชุมพล ภูพิพัฒน์. (2556). การบริหารสถานศึกษาแบบมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูชัย วีระพันธ์. (2563). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ วงศ์ปราชญ์. (2558). หลักการและแนวทางการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐธินิชา ชัยนนธ์. (2564). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://updc.up.ac.th/server/api/core/bitstreams/6a3114bb-12f1-41af-b73c-c02b3f7488ec/content>
- ถวิล อรัญเวศ. (2553). หลักการและวิธีการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียน.
- ทิพวรรณ ลำเนาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 (Master's thesis). สืบค้นจาก http://thesis.rru.ac.th/files/pdf/700_2019_03_21_115648.pdf
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). การบริหารสถานศึกษา: แนวทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ธัญดา ขงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- นงลักษณ์ บุญญะศักดิ์. (2560). หลักการและแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/429/1/63920282.pdf>
- นุชนภา ศิริรัตน์, และวรชัย วิภูอุปโคตร. (2563). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 26(1), 22-28. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/apheit-ss/article/view/241358/164589>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นันทวิทย์ บุญยศรี. (2561). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปณิดา ทองผาโสภา. (2560). *การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อรพินทร์ พงศ์พฤกษ์. (2562). *การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา: แนวทางสำหรับสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชัญญา จันทา. (2563). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก* (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3909/1/RMUTT-170590.pdf>
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2560). *กระบวนการสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี (Suratthani Rajabhat Journal), 4(2), 45-70.
- เพ็ญพิศ ผาพองขุน. (2560). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ* (Master's thesis). สืบค้นจาก http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25640617_160905_6089.pdf
- ไพลิน อิงคินันท์. (2562). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5* (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Pailin.Eng.pdf>
- ภัทรวรรณ ประโลม. (2565). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษานอกระบบเมืองชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1* (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://e-hesis.mcu.ac.th/storage/5HC13q4w0ZLv6GEAWxMbzlWqbmuJ4TuvS8aMeY3N.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ยุทธนา วาโยหะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี
เขต 1 (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://oar.hu.ac.th/wp-content/uploads/2023/04/5919050021.pdf>
- ยุพา พรหมเยี่ยม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 (Master's thesis). สืบค้นจาก
<http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3835/1/RMUTT-167622.pdf>
- วิภาลัย วงษา. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (Master's thesis). สืบค้นจาก
https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/2020061661421229128_fulltext.pdf
- วิเชียร วิทยอุดม. (2550). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- วิไลวรรณ เจริญวัฒนากุล. (2563). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: แนวทาง
และกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเพ่นบุ๊กส์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). การบริหารสถานศึกษาเชิงระบบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มิตรไมตรี.
- ศานิต โหนแห้ม. (2560). สภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุริย์ ศรีนคร. (2561). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา: แนวทาง
ปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเพ่นบุ๊กส์.
- สถาพร สมอุทัย. (2022). การนิเทศการศึกษาหนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(3), 275–288. doi.org/10.14456/JRA.2022.75
- สมชาย วงศ์สวัสดิ์. (2561). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมชาย เจริญสุข (2561). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมศรี พิมพ์พัฒน์. (2559). การบริหารเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด กรุงเทพมหานคร (Master's thesis). สืบค้นจาก https://sure.su.ac.th/xmlui/bitstream/id/633fdfed-682e-4964-aa82-cf82f20e4d7/PhD_Somsri_Phimpiphatana.pdf?attempt=2
- สุจินตนา ตรงประสิทธิ์. (2560). การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปัตตานี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- สุภัค ขมพุก. (2558). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล บุญญานันท์. (2562). การนิเทศแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณนา นาทอง. (2562). ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหาร และ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://library.tru.ac.th/thesis/uploads/2023-12-21-09-18-58-1196267324tt110824.pdf>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารสถานศึกษา: แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จีวล์พัช.
- สัมมา ธรนิษฐ์. (2560). การบริหารสถานศึกษาสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2566ก). ข้อมูลสารสนเทศทาง การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566. สืบค้นจาก https://www.esbuy.net/_files_school/00010005/data/00010005_1_20231116-145259.pdf
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2566ข). แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2567. สืบค้นจาก https://www.esbuy.net/_files_school/00010005/data/00010005_1_20240528-110527.pdf
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2566ค). แผนพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570. สืบค้นจาก https://www.esbuy.net/_files_school/00010005/data/00010005_1_20231116-150715.pdf

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เสรี ภัคดี. (2564). กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- อดุลย์ แสนสืบ. (2565). *แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพ การศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1* (Master's thesis). ดึงค้นจาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4142/1/630620085.pdf>
- อุบลวรรณ ธรรมวัฒน์. (2563). *การนิเทศเชิงวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- Arends, R. I. (2013). *Learning to teach* (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Bateman, T. S., & Snell, S. A. (2019). *Management: Leading & collaborating in a competitive world*. New York: McGraw-Hill Education.
- Chambers, R. (2004). *Ideas for development*. New York: Routledge.
- Daft, R. L. (2015). *Management*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Daft, R. L. (2018). *Organization theory and design* (12th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.
- Dessler, G. (2017). *Human resource management* (15th ed.). New York: Pearson Education.
- Drucker, P. F. (2004). *The essential Drucker*. New York: HarperBusiness.
- Fullan, M. (2016). *Deep learning: Nine principles for creating a culture of innovation*. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Griffin, R. W. (2016). *Management*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Gronlund, N. E. (2000). *Assessment of student achievement* (7th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Guskey, T. R. (2015). *Closing the achievement gap: How to reach every learner*. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Hargreaves, A. (2020). *Curriculum for change: The role of education in a rapidly changing world*. New York: Routledge.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Haramain, J. T. (2023). Administration of Academic Support System and Achievement of Desired Outcomes of Student Affairs and Services in Higher Education: A Correlational Inquiry. *Guild of Educators un TESOL International, I*(2), 196-212.
doi.org/10.5281/ZENODO.8031652
- Hellriegel, D., & Slocum, J. W. (2019). *Management*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Hitt, M. A., Black, S. J., & Porter, L. W. (2018). *Management*. CA: Pearson.
- Hmelo-Silver, C. E. (2004). Problem-based learning: What and how do students learn?. *Educational Psychology Review, 16*(3), 235-276.
- Jones, G. R., & George, J. M. (2017). *Essentials of contemporary management*. New York: McGraw-Hill Education.
- Khoiri, R. A. H., Herawan, E., & Hartini, N. (2023). Implementation of Information and Communication Technology in Efforts to Improve Academic Administrative Services in Stkip Arrahmaniyah. *Jupitis: Jurnal Pendidikan Ilmu-Ilmu Sosial, 15*(2), 206.
https://doi.org/10.24114/jupitis.v15i2.49658
- Koetsier, J. (2023). *Curriculum development: A systematic approach to design, improve, and create new programs of study*. New York: Routledge.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Koontz, H., & Weihrich, H. (2018). *Essentials of management*. US: Tata McGraw-Hill Education.
- Koontz, H., Weihrich, H., & Cannice, M. V. (2013). *Management* (15th ed.). New York: McGraw-Hill Education.
- Krathwohl, D. R. (2002). A taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. *Handbook of research on educational communication and technology, 1*, 53-63.
- Kreitner, R., & Kinicki, A. (2013). *Organizational behavior* (10th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Leithwood, K., & Jantzi, D. (2006). Transformational school leadership for large-scale reform: Effects on students, teachers, and their classroom practices. *School Effectiveness and School Improvement, 17*(2), 201–227. https://doi.org/10.1080/09243450600565829

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Lussier, R. N., & Achua, C. F. (2016). *Effective leadership* (5th ed.). New York: Routledge.
- Lussier, R. N., & Achua, C. F. (2019). *Leadership: Theory, application, & skill development*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Malley, J. (2018). *Curriculum design: A practical guide for educators*. New York: Routledge.
- McTighe, J., & Wiggins, G. (2013). *Understanding by design* (2nd ed.). Colombia: Alexandria, VA: ASCD.
- Northouse, P. G. (2018). *Leadership: Theory and practice* (8th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Peet, R., & Hartwick, E. (2015). *Theories of development: Contentions, arguments, alternatives* (3rd ed.). NY: Guilford Press.
- Popham, W. J. (2009). *Classroom assessment: What teachers need to know and do*. Boston: Allyn & Bacon.
- Robbins, S. P. (2020). *Essentials of organizational behavior*. Boston, MA: Pearson Education.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2017). *Organizational behavior* (17th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). US: Free Press.
- Sandyawati, N. S., Ms, R. H., & Su, A. D. (2022). Integration of School Administration System and Academic Supervision as an Efforts to Improve the Quality of Education. *International Journal of Multidisciplinary Research and Literature*, 1(1), 71–85.
<https://doi.org/10.53067/ijomral.v1i1.9>
- Sen, A. (1999). *Development as freedom*. US: Oxford University Press.
- Shulman, L. S. (1986). *Those who understand: Knowledge growth in teaching*. *Educational Researcher*, 15(2), 4-14.
- Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 1-9.
- Stoner, J. A. F., Freeman, R. E., & Gilbert, D. R. (2016). *Management* (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education
- Stiggins, R. J. (2005). *Assessment for learning: A guide for teachers*. New York: Pearson.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Todaro, M. P., & Smith, S. C. (2020). *Economic development* (13th ed.). New York: Pearson.

United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*.

Retrieved from <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

United Nations Development Programme. (2020). *Human Development Report 2020: The next frontier: Human development and the Anthropocene*. Retrieved from

<http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr2020.pdf>

Usman, H., Sahraini, S., & Yusuf, M. (2024). Towards Industry 4.0: Innovation of Digital-Based

Academic Administration System in Islamic Religious Universities. *AL-ISHLAH:*

Jurnal Pendidikan, 16(1), 179–193. <https://doi.org/10.35445/alishlah.v16i1.4168>

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*.

Cambridge, MA: Harvard University Press.

Wiggins, G., & McTighe, J. (2019). *Understanding by design: Expanded edition*. Colombia:

Alexandria, VA: ASCD.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต
RANGSIT UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 27 ข้อ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของการวิจัยอย่างเคร่งครัด ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ และสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด ขอความกรุณาจากท่านตอบให้ครบทุกข้อ และตรงกับความจริงมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้พัฒนาได้จริง ขอเรียนว่าการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยจะเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวม ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคต และพัฒนาสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1. ☐ ชาย
2. ☐ หญิง

2. อายุ

1. ☐ น้อยกว่า 30 ปี
2. ☐ 31 - 40 ปี
3. ☐ 41 - 50 ปี
4. ☐ 51 - 60 ปี
5. ☐ มากกว่า 60 ปี

3. ตำแหน่งในปัจจุบัน

1. ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน
2. ☐ รองผู้อำนวยการโรงเรียน
3. ☐ ครูระดับชั้นอนุบาล
4. ☐ ครูระดับชั้นประถมศึกษา
5. ☐ ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา
6. ☐ ครูพิเศษ

4. วุฒิการศึกษา

1. ☐ ปริญญาตรี
2. ☐ ปริญญาโท
3. ☐ ปริญญาเอก
4. ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ประสบการณ์ทำงาน

1. ☐ น้อยกว่า 5 ปี
2. ☐ 6 - 10 ปี
3. ☐ 11 - 20 ปี
4. ☐ มากกว่า 20 ปี

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

มหาวิทยาลัยรังสิต
RANGSIT UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับ

ผู้ทรงคุณวุฒิถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 1.1 ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะปรับปรุงการวางแผนในการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการมากยิ่งขึ้น
- 1.2 ท่านมีแนวทางที่จะปรับปรุงการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้อย่างไร
- 1.3 ท่านมีแนวทางการพัฒนาการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ได้อย่างไร

ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

- 2.1 ท่านมีแนวทางการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ได้อย่างไร
- 2.2 ท่านมีแนวทางการส่งเสริมหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริง ได้อย่างไร
- 2.3 ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพอย่างไร เพื่อส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอยู่เสมอ

ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3.1 ท่านมีแนวทางพัฒนากระบวนการที่ใช้ วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ อย่างไร

3.2 ท่านมีแนวทางการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล และส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อย่างไร

3.3 ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูให้มีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ให้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้อย่างไร

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

4.1 ท่านมีแนวทางการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีให้ชัดเจนอย่างไร และกำหนดเป้าหมายต่อผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน รูปแบบ อย่างไรให้เหมาะสม

4.2 ท่านมีแนวทางการวิเคราะห์และประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ได้อย่างไร

4.3 ท่านมีแนวทางจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอย่างไร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน

ด้านที่ 5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

5.1 ท่านมีแนวทางในการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างไร เพื่อให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.2 ท่านมีแนวทางการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน อย่างไร

5.3 ท่านมีแนวทางการส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจได้

ด้านที่ 6 ด้านการนิเทศการศึกษา

6.1 ท่านมีแนวทางและกระบวนการอย่างไร ที่จะสนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกัน ภายในระหว่างครู บุคลากรในกลุ่มสาระ หรือระดับชั้นเดียวกัน

6.2 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการที่จะให้ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศปฏิบัติงานร่วมกัน และช่วยเหลือให้ คำปรึกษาแนะนำกัน เพื่อให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีคุณภาพ

6.3 ท่านมีแนวทางการชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อย่างไร

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

7.1 ท่านมีแนวทางการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน ให้เพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน ได้อย่างไร

7.2 ท่านมีแนวทางใดในการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการ ครูและนักเรียนให้หลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน

7.3 ท่านมีแนวทางการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อ การทำงานของครูและการจัดการเรียนการสอน อย่างไร

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ตาราง ก.1 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีจังหวัดบุรีรัมย์ เขต 1

รายการข้อความความคิดเห็น	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร								
1.โรงเรียนมีการวางแผนการใช้หลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
2.โรงเรียนสนับสนุนให้ครู เข้าร่วมอบรมพัฒนาความรู้ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3.โรงเรียนจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรที่เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	1	1	1	0	1	4	.80	ใช้ได้
4.โรงเรียนมีการประเมินความครบถ้วนและเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้	1	1	1	0	0	3	.60	ใช้ได้
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้								
5. มีการวิเคราะห์ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ดีขึ้น	1	0	1	1	1	4	.80	ใช้ได้
6. มีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
7. มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	0	1	1	4	.80	ใช้ได้

รายการข้อความคิดเห็น	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
8. มีการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ลึกซึ้งตลอดจน ได้รับการสนับสนุน และสามารถเรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3. ด้านการวัดผลการประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน								
9. มีกระบวนการที่ใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการตัดสินใจว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
10. มีการประเมินผลที่พิจารณาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะชีวิต เป็นการประเมินผลแบบครอบคลุมทุกด้านของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
11. มีการเน้นให้ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
12. มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล การส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา								
13. โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การวัดผลคุณภาพการศึกษา การออกแบบและดำเนินการประเมินผล	0	1	1	1	1	4	.80	ใช้ได้
14. โรงเรียนมีการวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

รายการข้อความคิดเห็น	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
15. โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน	1	1	0	1	1	4	.80	ใช้ได้
16. โรงเรียนกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างชัดเจนโดยกำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน แผนการจัดทำรายงาน ช่วงเวลาจัดทำสารการรายงาน และกำหนดรูปแบบได้เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	.80	ใช้ได้
17. โรงเรียนแต่งตั้งคณะจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา โดยมีการรวบรวม แปลผล นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน จัดทำเอกสารตามรูปแบบที่กำหนดไว้	1	1	0	1	1	4	.80	ใช้ได้
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา								
18. โรงเรียนมีการจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน	1	1	1	1	0	4	.80	ใช้ได้
19. โรงเรียนมีระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งบริการวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้าการวิจัยที่ทันสมัย	1	1	0	1	0	3	.60	ใช้ได้
20. โรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	1	1	0	1	0	3	.60	ใช้ได้

รายการข้อความคิดเห็น	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
21. โรงเรียนมีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	0	1	0	3	.60	ใช้ได้
6. ด้านการนิเทศการศึกษา								
22. มีกระบวนการให้การชี้แนะช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	0	4	.80	ใช้ได้
23. มีกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารหรือผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญร่วมกับผู้รับการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
24. มีกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศ และบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
25. จัดให้มีกระบวนการที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการนิเทศกันภายในระหว่างครูบุคลากรในกลุ่มสาระ ระดับชั้นเดียวกัน	1	1	0	1	1	4	.80	ใช้ได้
7. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา								
26. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา การใช้ และการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

รายการข้อความคิดเห็น	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
27. โรงเรียนจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ พกพาหรือแท็บเล็ต สำหรับครู และนักเรียน เพียงพอในการใช้การจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
28. โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการสำหรับไว้บริการครูและนักเรียน อย่างหลากหลายและเพียงพอสำหรับการใช้งาน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
29. ครูส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน สร้างบรรยากาศที่ดี ในการเรียนรู้ในด้านต่างๆ เช่น การยิ้ม การยกย่องชื่นชมนักเรียนที่แสดง ความชื่นชมในความสำเร็จของพวกเขา	1	1	0	1	1	4	.80	ใช้ได้
30. โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการ บริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงาน ของครูและการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ตาราง ก.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการพัฒนาหลักสูตร		ด้านการพัฒนาหลักสูตร	
1.	.989	1.	.989
2.	.989	2.	.989
3.	.989	3.	.989
4.	.989	4.	.989
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้		ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	
5.	.989	5.	.989
6.	.989	6.	.989
7.	.989	7.	.989
8.	.989	8.	.989
ด้านการวัดผลการประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน		ด้านการวัดผลการประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	
9.	.989	9.	.989
10.	.989	10.	.989
11.	.989	11.	.989
12.	.989	12.	.989
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา		ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	
13.	.989	13.	.989
14.	.989	14.	.989
15.	.989	15.	.989
16.	.989	16.	.989

สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา		ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	
17.	.989	17.	.989
18.	.989	18.	.989
19.	.989	19.	.989
20.	.989	20.	.989
ด้านการนิเทศการศึกษา		ด้านการนิเทศการศึกษา	
21.	.989	21.	.989
22.	.989	22.	.989
23.	.989	23.	.989
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา		ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	
24.	.989	24.	.989
25.	.989	25.	.989
26.	.989	26.	.989
27.	.989	27.	.989

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	โอม อ่อนน้อม
วัน เดือน ปีเกิด	1 พฤษภาคม 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดปราจีนบุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู, 2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2550 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, 2567
ที่อยู่ปัจจุบัน	3/11 หมู่ที่ 4 ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77230
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนธนาคารออมสิน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูชำนาญการ โรงเรียนธนาคารออมสิน